

Editorial: Επιστροφή στην “κανονικότητα”

Νέο “άσυλο” κατά μεταναστών

Η διαρκής κυνική αγνόηση του διεθνισμού

Επανάσταση και Αντεπανάσταση
στη Μέση Ανατολή

Χιλή: Για την οκτωβριανή εξέγερση

Η Διεθνής Αριστερά πρέπει να υποστηρίξει
τον λαό του Χονγκ Κονγκ

Να υπερασπιστούμε τα δικαιώματα του
καταλανικού λαού ενάντια στην καταστολή

Κινητοποίηση τώρα κατά
της κλιματικής καταστροφής!

Η καπιταλιστική καταστροφή
του περιβάλλοντος και η
οικοσσιαλιστική εναλλακτική

Γυναικείοι αγώνες και
αναπαραγωγή

Επιστροφή στην “κανονικότητα”: το αγαπημένο μύθο των πρώτων μηνών της κυβέρνησης Κυριάκου Μητσοτάκη. “Η Ελλάδα ξαναγίνεται μια κανονική χώρα”. Ποια θα μπορούσε να είναι αυτή η κανονικότητα; Επάνοδος του βιοτικού επιπέδου στα προ της κρίσεως επίπεδα; Προφανώς όχι. Η κανονικότητα αναφέρεται στην επάνοδο όλων στη θέση τους. Η “πολιτική τάξη” θα κάνει κουμάντο εξυπηρετώντας τις οικονομικές ελίτ με τον τρόπο που το έκανε και οι “από κάτω” θα συμπεριφέρονται ανάλογα, όπως πρέπει σε μια “κανονική” χώρα όπου βασιλεύει τάξη, ασφάλεια και κοινωνική ειρήνη.

Το αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο, το πρώτο grand νομοθετικό εγχείρημα της νέας κυβέρνησης δίνει μια χορταστική πρώτη δόση αυτής της επιστροφής στην “κανονικότητα”. Από τα παιχνιδίσματα της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ με τις τηλεοπτικές άδειες έχουμε βρεθεί ξανά με μια κυβέρνηση που γνωρίζει καλά τους κανόνες του παιχνιδιού. Ο Τσίπρας χαρακτήρισε το νομοθέτημα ως όργιο φωτογραφικών τακτοποιήσεων. Κάθε αντιπολίτευση κατηγορεί κάθε κυβέρνηση για διαπλοκή, ότι δηλαδή, βασικά, ενισχύει μια μερίδα της καπιταλιστικής τάξης έναντι του γενικού συμφέροντος. Η Νέα Δημοκρατία, βγαλμένη από τα σπλάχνα της άρχουσας τάξης, ξέρει καλύτερα το who is who της τάξης που εξυπηρετεί και μπορεί να βγάλει μια “καλύτερη οικογενειακή φωτογραφία” των Ελλήνων καπιταλιστών. Ο ΣΥΡΙΖΑ, με τα εκατομμύρια ευρώ στις ΠΑΕ δια μέσου της ΕΡΤ λίγες μέρες πριν από τις εκλογές του Ιούλη, έδειξε ότι μετά από τέσσερα χρόνια στην εξουσία παρέμενε άγαρμος πρωτάρης στο αλισβερίσι με τους επιχειρηματίες.

Οι Έλληνες καπιταλιστές έχουν ονοματεπώνυμο, είναι μια συγκεκριμένη περιορισμένη κοινωνική κατηγορία. Το ίδιο και οι ξένοι επενδυτές που ενδιαφέρονται για να ρίξουν τα λεφτά τους στον ένα ή τον άλλο τομέα της ελληνικής οικονομίας: δεν είναι απερίοριστοι. Η κυβέρνηση της ΝΔ τους ξέρει, τους μιλά “προσωπικά” και θέλει “οι δουλειές να γίνουν”. Φυσικά ο ρόλος του κράτους δεν είναι απλά αυτός ενός ατζέντη των επιχειρηματικών συμφερόντων. Είναι ανάγκη να εξασφαλίζει τους γενικούς όρους της οικονομικής δραστηριότητας ώστε η πίτα να μεγαλώνει και όλοι να βγάζουν ένα κέρδος σε τελευταία ανάλυση. Μόνο που η πολιτική τάξη στην Ελλάδα έχει αποθέσει, μέσα από την τρέχουσα διευθέτηση του δημόσιου χρέους, τα περισσότερα από τα μακροοικονομικά εργαλεία με τα οποία θα μπορούσε να επιχειρήσει τουλάχιστον να αναθερμάνει την οικονομία.

Χωρίς ένα γενναίο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, η ελληνική οικονομία θα έπρεπε να εξαρτηθεί από την “υγιή επιχειρηματικότητα” των Ελλήνων καπιταλιστών, που έτσι και, θεωρητικά, εξασφαλίσουν, χάρη στην υποτιθέμενη αξία, ανταγωνιστικότητα και δημιουργικότητά τους, “μια θέση στην αγορά” θα μετατρέψουν τα κέρδη τους σε χρεώγραφα ή απλά θα απαιτήσουν από το κράτος να “προστατεύσει” αυτή την κατεκτημένη με κόπο επιτυχία τους. Ένα πράγμα μένει στην κυβέρνηση για να στηρίξει συνολικά και όχι ως πράκτορας συγκεκριμένων αστικών μερίδων την “ανάπτυξη”: να συρρικνώσει το εργατικό κόστος ακόμη περισσότερο. Η μείωση των φόρων που ευαγγελίζεται έχει νόημα αν υπάρχει δυνατότητα να “κλέψει” επενδύσεις από ανάλογες χώρες ή οικονομίες προσφέροντας ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Οι μειώσεις φόρων που προτείνει

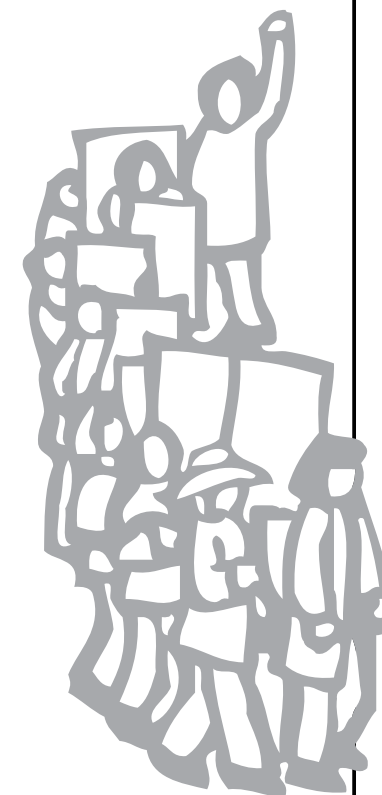
η κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι στην πραγματικότητα διορθωτικές από τις υπερβολές των μνημονίων και σε καμία περίπτωση δεν θα επαρκούσαν για να προσφέρουν αυτό το κάποιο πλεονέκτημα.

Η αισιοδοξία του Μητσοτάκη ενδέχεται να μετατραπεί στην αχίλλειο πτέρνα του. Ενώ κάθεται πάνω στην κούραση της ελληνικής κοινωνίας από τα δέκα χρόνια της κρίσης, τις μειωμένες προσδοκίες ολόκληρων γενεών εργαζομένων και την απογοήτευσή τους από τον πολιτικό ριζοσπαστισμό της προηγούμενης περιόδου που οδήγησε στη φούσκα του ΣΥΡΙΖΑ, η Νέα Δημοκρατία με τις υποσχέσεις μιας γρήγορης και μόνιμης επανόδου σε σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης θα μπορούσε να σκάψει το λάκκο της.

Δεν υπάρχουν ούτε οι διεθνείς ούτε οι εγχώριοι “ενδογενείς” παράγοντες για μια θεαματική ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, τέτοια που σύντομα να απορροφήσει την ανεργία και να αυξήσει τους πραγματικούς μισθούς κατά τρόπο αισθητό. Στην πραγματικότητα, οι οριακά θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης οφείλονται στη δυσανάλογη ανάπτυξη του τουρισμού τα τελευταία χρόνια. Αλλά αυτό το καλοκαίρι ήταν το τελευταίο ίσως “χρυσό” καλοκαίρι για τον ελληνικό τουρισμό. Μάλλον μαύρο με πνιγμούς σε πισίνες, βιασμούς τουριστριών, ξυλοκόπημα παραθεριστών από αστυνομικούς με πολιτικά στους δρόμους κοσμικών νησιών, υπέρογκες χρεώσεις και αποκλεισμένα νησιά χωρίς ακτοποϊκή σύνδεση. Το δυσανάλογο βάρος του τουρισμού έχει συνολικά αρνητικές μακροπρόθεσμες κοινωνικές επιπτώσεις. Η gentrification και η εκτόξευση των ενοικίων στο ευρύτερο κέντρο της Αθήνας είναι μία από τις σημαντικότερες συνέπειες αλλά όχι η μόνη. Η εξάρτηση από το τουριστικό συνάλλαγμα λειτουργεί σε βάρος άλλων δυνατοτήτων, τις οποίες θα λέγαμε παραγωγικές.

Οι δυσοίονες προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις σχεδόν όλων των καθεστωτικών αναλυτών, δεν επιτρέπουν πολλές-πολλές ελπίδες για τόνωση του “εξαγωγικού τομέα”. Μένουμε μόνο με την προοπτική της “ενέργειας”. Η αναδιάρθρωση του βιομηχανικού ενεργειακού τοπίου, βλέπε “ιδιωτικοποίηση”, απλά θα χαρίσει δημόσιο πλούτο σε ιδιώτες. Οι εξορύξεις υδρογονανθράκων με τα περίφημα κοιτάσματα σε Ιόνιο και Νότιο Κρήτη είναι η μόνη συζητήσιμη οικονομική προοπτική που όμως απέχει πολύ από το να είναι ρεαλιστική. Δεν θα συζητήσουμε εδώ αν είναι “επιθυμητή” στο φόντο της παγκόσμιας οικολογικής κρίσης και των συγκεκριμένων περιβαλλοντικών συνεπειών για τις κοινωνίες. Είναι καταστροφική προοπτική. Η οικονομική και πολιτική εξουσία στην Ελλάδα επιβίωσε και επιχειρεί να διαχειριστεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα την κρίση του ελληνικού καπιταλισμού αλλά τα αδιέξοδά της είναι υπαρκτά.

Προσπαθούμε να φανταστούμε εκείνη την κατάσταση όπου οι ελπίδες της μισθωτής πλειοψηφίας θα εξαρτιόνταν από την πολιτική εναλλακτική της μετατροπής του ΣΥΡΙΖΑ σε προεδρικό κόμμα. Η περίφημη εκλογή του Γεωργίου Α. Παπανδρέου στην προεδρία του ΠΑΣΟΚ στις καφετέριες και τις πλათείες της χώρας έχει αναχθεί ως το ανώτερο και τελευταίο στάδιο της “σοσιαλδημοκρατικοποίησης” του ΣΥΡΙΖΑ. Η ρεαλιστική προσαρμογή του ΣΥΡΙΖΑ γίνεται με όρους φετιχιστικούς, εξωπραγματικούς, ανορθολογικούς ορισμένες φορές. Η εξάρτηση του κόμματος από τις δημοσκοπήσεις έφτασε στο σημείο του να παραγγέλλουν φανταστικές δημοσκοπήσεις και να περιστοιχίζονται από δημοσκόπους-αγγύρες. Κάποιοι στο ΣΥΡΙΖΑ πίστεψαν ότι θα στήσουν κάλπες σε πλათείες και ότι θα έρθουν να ψηφίσουν τον πρόεδρο του κόμματος εκείνοι που ψήφισαν ΣΥΡΙΖΑ στις εθνικές εκλογές. Το πιο πιθανό είναι σε μια εκλογή από τη βάση να συμμετάσχει αριθμός φίλων του ΣΥΡΙΖΑ ανάλογος με εκείνους και εκείνες που παρακολούθησαν τις προεκλογικές του συγκεντρώσεις. Έχει μάλλον εμπεδωθεί πως ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι κόμμα που συνεγείρει τις μάζες. Το “παπανδρεϊκό” χάρισμα του Αλέξη Τσίπρα εξέπνευσε με την ομιλία του

στις 3 Ιουλίου του 2015 στην ηλιθεία Συντάγματος. Το ανδρείκό-παπανδρείκό ΠΑΣΟΚ είχε την ικανότητα να ανανεώνει με βιώσιμο τρόπο τη χαρισματική σχέση του προέδρου με τη μάζα δια μέσου πραγματικών κοινωνικών παραχωρήσεων και “υποστήριξε” αυτή τη σχέση με χρόνια πελατειακής εκμετάλλευσης και ενσωμάτωσης σε ένα γιγάντιο κρατικό και κρατικο-συνδικαλιστικό μηχανισμό. Ο ΣΥΡΙΖΑ απέτυχε νωρίς. Κέρδισε την Κουντουρά, τον Τέρενς Κουίκ και τον Πέτρο Κόκκαλη, αλλά αποκόπηκε από τη “φαντασία των μαζών”. Για αυτό και μπορεί να ελπίζει μόνο σε ένα νέο γεύμα από τα αποφάγια της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας και του Κινήματος Αλληλαγής και αυτό ακόμη μόνο εν ενθέτω χρόνω.

Η έλλειψη άμεσων χειροπιαστών προοπτικών μιας δυναμικής πολιτικής αντιπολίτευσης για τη μισθωτή πλειοψηφία και το δίκτυο επιδοματικών πολιτικών, ρυθμίσεων χρεών, κ.ο.κ., συμπληρώνεται από το ηθικοηθικό, ιδεολογικό και κοινωνικό νεοσυντηρητισμό. Η φόρμουλα του Μητσοτάκη που ανταποκρίνεται στην πολιτική συμμαχία που τον έφερε αρχικά στην ηγεσία της ΝΔ και έπειτα στην πρωθυπουργία είναι “είμαστε τόσο νεοσυντηρητικοί ως το βαθμό που δεν θα ενοχληθεί η Ευρώπη”, “είμαστε τόσο φιλελεύθεροι όσο χρειάζεται για να κρύψουμε το νεοσυντηρητισμό και εθνικισμό μας”. Ο Μητσοτάκης διαγράφει και “παρατείνει” κατά δεκάδες σελίδες που αναρτούν ρατσιστικά σχόλια στα social media. Την ίδια ώρα έχει αναγάγει σε μέγιστο ζήτημα ασφάλειας τον περιορισμό των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών και του στρατιωτικού καταστατικού ελέγχου τους. Στηρίζονται μεν στο έγκλημα του ΣΥΡΙΖΑ με τα “κέντρα υποδοχής” στα νησιά, αλλά οι νεοδημοκράτες έχουν μετατρέψει την αντιμεταναστευτική πολιτική τους σε ιδεολογική επιχείρηση αρετής στο εσωτερικό της ελληνικής κοινωνίας. Το αντιφατικό μήνυμα της κυβέρνησης είναι και εδώ το ίδιο. Προς Ευρώπη: θα αντιμετωπίσουμε την “ανθρωπιστική κρίση” στα κέντρα υποδοχής – προς το εσωτερικό: δεν θα αφήσουμε πρόσφυγες και μετανάστες να μοιράζουν τους δρόμους και τις ηλιθείες της χώρας. Το μεγαλειώδες σχέδιο των 200 χρόνων από την ελληνική επανάσταση έρχεται να συμπληρώσει την εικόνα. Εθνική αφύπνιση, ενοχοποίηση των μεταναστών και “ζήσε με επιδόματα” όσο χρειαστεί γιατί η ανάπτυξη έρχεται χάρη στον Κυριάκο Μητσοτάκη και τον Άδωνη Γεωργιάδη.

Μέσα σε αυτό το σκηνικό, οι φοιτητικές κινητοποιήσεις έρχονται να ενοχλήσουν “ως μειοψηφικές ενέργειες” που “θέλουν να ακουστούν παραπάνω από ό,τι τους αναλογεί” κι όλα αυτά σε μια από τις “πιο ειρηνικές περιόδους της πρόσφατης πολιτικής ιστορίας του τόπου”, για να παραθέσουμε ένα ποτ-πουρί από το φιλοκυβερνητικό τύπο. Πρόκειται για το μεγαλύτερο φοιτητικό κίνημα από το 2006. Ανέναντί του μια κυβέρνηση που διανύει ακόμη μια περίοδο χάριτος και διαθέτει την πλήρη στήριξη των ΜΜΕ. Μια περαιτέρω κλιμάκωση και διατήρησή του κινήματος δεν είναι απίθανο να οδηγήσει σε (μερική) υποχώρηση την κυβέρνηση. Η διαγραφή των αιώνων φοιτητών είναι ένα “μαχητό” σημείο ακόμη για τη Δεξιά. Η ανατροπή όμως του συνοδικού πλαισίου λειτουργίας των πανεπιστημίων απαιτεί αγώνες ακόμη μεγαλύτερης κλίμακας.

Η νεολαία είναι ο άγνωστος x της περιόδου που διανύουμε. Η απουσία νεολαϊστικής ριζοσπαστικοποίησης, ειδικά στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών μηχανισμών, ήταν ένα από τα καθοριστικά χαρακτηριστικών των μαζικών αντιστάσεων που αναπτύχθηκαν την περίοδο 2009-2015. Η νεολαία εκείνης της περιόδου δεν πίστεψε στους αγώνες των μεγαλύτερων γενιών. Η εξέγερση του Δεκέμβρη, μαθητική κατά βάση, δεν είχε συνέχεια. Την επόμενη περίοδο, φτάσαμε στο σημείο η Χρυσή Αυγή να βρίσκει “συμπάθεια” σύμφωνα με όλες τις έρευνες μεγαλύτερη στις νέες ηλικίες. Η σημερινή γενιά στο πανεπιστήμιο δεν έχει μνήμη της Ελλάδας πριν από την κρίση. Ένα μεγάλο τμήμα αυτών που σπουδάζουν σήμερα μεγάλωσε σε πραγματικά δύσκολες συνθήκες. Δεν έχει να συγκρίνει ένα “πριν” και ένα “μετά”. Η πολιτικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση της σημερινής νεολαίας ειδικά με το ξέφτισμα προς το παρόν της ριζοσπαστικής ακροδεξιάς είναι ένα από τα αποφασιστικά πεδία που θα κρίνουν τους κοινωνικούς αγώνες όχι μόνο των άμεσων επόμενων μηνών αλλά ολόκληρης της ιστορικής περιόδου που έρχεται.

Η Συντακτική Επιτροπή

Νέος Νόμος για τη διεθνή προστασία και το άσυλο:

Η επιστροφή της Κυβερνώσας Ακροδεξιάς

Του Θεωρή Ζέη

Ο νέος Νόμος για το άσυλο αποτελεί προϊόν κοινωνικών και πολιτικών διεργασιών που συντελέστηκαν αρκετό καιρό πριν τις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές. Ειδικότερα έρχεται στο πλαίσιο μιας συγκυρίας κατά την οποία αφενός έχει επέλθει μια σημαντική αλλαγή σε πολιτικό επίπεδο μετά τις εκλογές του περασμένου καλοκαιριού και την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από την συντηρητική παράταξη η οποία δεν έπαψε ποτέ να περιέχει ακροδεξιά στοιχεία, κρίσιμα για την διεύρυνση της πολιτικής της επιρροής και αφετέρου, σε μια περίοδο σημαντικής αύξησης των ροών στα σημεία πρώτης υποδοχής, της δραματικής επιδείνωσης των συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων στα «κέντρα φιλοξενίας» και της ανόδου της έντασης

τόσο ανάμεσα στον προσφυγικό πληθυσμό όσο και στις τοπικές κοινωνίες, όπου επιχειρείται από την κυβέρνηση εσπευσμένα η μεταφορά τους από τα νησιά.

Ο Νόμος αυτός λοιπόν, έρχεται να ικανοποιήσει ένα ακροατήριο με αποθέματα ρατσιστικών αντανάκλαστικών που συγκεντρώθηκαν μεθοδικά ακόμη και πριν την περίοδο των μνημονίων, και να εντείνει το έλλειμμα διοικητικής διαχείρισης των διαδικασιών ασύλου απέναντι στην νέα αύξηση των μεταναστευτικών ροών.

Από μια άλλη σκοπιά, ο νόμος αυτός κατατίθεται τρία χρόνια μετά την πρώτη εφαρμογή της Συμφωνίας ΕΕ – Τουρκίας και τέσσερα χρόνια από την εμφάνιση της λεγόμενης «προσφυγικής κρίσης» το 2015.

θα επιχειρήσουμε μια κριτική προσέγγιση των βασικών του γραμμών και κατευθύνσεων:

Ο Νόμος αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο που περιλαμβάνει όλες τις ρυθμίσεις που αφορούν στην αναγνώριση, στην υποδοχή, στην διαδικασία εξέτασης, στην δικαστική προστασία και περιλαμβάνει αλληλαγές ως προς:

1. Το στάδιο υποδοχής
2. Την προσωρινή κράτηση των αιτούντων άσυλο
3. Το δικαίωμα παραμονής μέχρι τη διοικητική εξέταση της αίτησης στον 1ο βαθμό
4. Την Κάρτα Υγειονομικής Περιθαλψής Αλλοδαπού
5. Την Υποχρεωτική εγγραφή σε σχολεία των παιδιών των αιτούντων άσυλο
6. Την έννοια «μέλη οικογένειας» και ως προς το ποια άτομα θεωρούνται ευάλωτα
7. Τις Προσφυγές στα δικαστήρια
8. Τις Επιτροπές Προσφυγών και την διαδικασία ενώπιον τους
9. Τα λεγόμενα Κλιμάκια Ταχείας Συνδρομής
10. Την διάρκεια των αδειών παραμονής
11. Την πρόσβαση στην απασχόληση
12. Τις ΜΚΟ που εμπλέκονται στο σύστημα
13. Την υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης των αιτούντων σε κάθε βήμα

Από το εύρος των αλληλαγών που σχεδιάζονται, συνάγουμε το συμπέρασμα ότι επιχειρείται μια νομοθετική παρέμβαση που φιλοδοξεί να σφραγίσει τις εξελίξεις στο εν λόγω πεδίο, αλληλάζοντας άρδην πολιτική κατεύθυνση.

Μια πρώτη ανάγνωση των νέων διατάξεων στα παραπάνω 13 πεδία, μας παραπέμπει σε μια στρατηγική επιθετικού και τιμωρητικού χαρακτήρα χωρίς μακροπρόθεσμη στόχευση, μια εν τέλει εργαλειοποίηση του συστήματος ασύλου προς την κατεύθυνση της αποτροπής και της αύξησης των επαναπροωθήσεων που αλληλοιώνει σημαντικά τον χαρακτήρα του ως ένα δίκαιο σύστημα, υποδοχής ταυτοποίησης και εξέτασης αιτημάτων ασύλου.

Ποιο συγκεκριμένα:

- Τιμωρητικού χαρακτήρα είναι η αυστηροποίηση του πλαισίου όσον αφορά το στάδιο της υποδοχής όταν προβλέπει ότι σε περίπτωση που οι αλλοδαποί κατά την υποδοχή δεν συμμορφώνονται στις αποφάσεις μεταφοράς τους σε άλλες δομές θα σημαίνει ότι δεν επιθυμούν την προστασία και θα παραπέμπονται σε διαδικασίες επιστροφής. Ενώ η πρόβλεψη

για εξέταση των αιτήσεων όσων δεν συμμορφώθηκαν εντός 3 ημερών, λειτουργεί τελικά σαν ποινή.

- Το ίδιο εκδικητικό μοιάζει να είναι και το προβλεπόμενο μέτρο να μην συνυπολογίζονται στην διάρκεια της κράτησης τα αλληλα διαστήματα κράτησης που έχουν επιβληθεί στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών, την ίδια στιγμή που γίνεται λόγος για εξάλειψη των παρελκυστικών αιτημάτων ασύλου που θεωρείται ότι υποβάλλονται από ορισμένους αιτούντες άσυλο με σκοπό να αποφύγουν την επιστροφή τους.
- Όσον αφορά το δικαίωμα παραμονής των αιτούντων στη χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής εξέτασης της αίτησής τους, είναι αποκαλίπτος ο στόχος του νέου Νόμου για επιστροφή των αιτούντων ήδη από τον πρώτο βαθμό.
- Προς την κατεύθυνση της αμφισβήτησης της «προσφυγικής συνθήκης» λειτουργεί ο περιορισμός του πεδίου της ευαλωτότητας με την απόλειψη του Μετατραυματικού Στρες ως λόγου ευαλωτότητας.
- Η συγκέντρωση της αρμοδιότητας εκδίκασης των αιτήσεων ακύρωσης στα Διοικητικά Πρωτοδικεία Αθήνας Θεσσαλονίκης, λειτουργεί στην πράξη σαν περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης στην δικαιοσύνη για τους/τις αιτούντες/σες άσυλο που διαμένουν αναγκαστικά σε διαφορετικά μέρη χωρίς να μπορούν να παρακοιμηθούν στην εκδίκαση της υπόθεσής τους.
- Η περαιτέρω περιθωριοποίηση του ρόλου των μελών της επιτροπής που εκπροσωπούν την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, απλώς αποτυπώνει μια πραγματικότητα που ισχύει από την ίδρυση της Αρχής Προσφυγών, ότι τα μέλη αυτά είναι περιττά σε μια διαδικασία που στοχεύει στην γρήγορη εκκαθάριση των εκκρεμών υποθέσεων και σε ένα σύστημα που στοχεύει σε τελειοτάτη ανάληψη στην διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος ως πρόβλημα επιστροφών. Από την άλλη μεριά, η πρόβλεψη για μονομελείς επιτροπές είναι προβληματικής συνταγματικότητας αφού το ΣτΕ έχει κρίνει ότι δεν επιτρέπεται σε δικαστές να μετέχουν σε μονομελείς συνθέσεις. Όσον αφορά τα κλιμάκια ταχείας συνδρομής, ο Νόμος τους επιφυλάσσει ρόλο «πειθαρχικών συμβουλίων» καθώς θα επιλαμβάνονται των αιτήσεων ατόμων που δεν συμμορφώνονται σχετικά με την μεταφορά τους ή η συμπεριφορά τους είναι «προβληματική».

- Στον Νόμο εντοπίζονται παρεμβάσεις για συντόμηση των διαδικασιών και περικοπή των προθεσμιών γενικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η διάρκεια των αδειών επικουρικής προστασίας, ενώ η πρόβλεψη για ταυτόχρονη απόφαση επιστροφής με την απορριπτική απόφαση στοχεύει στον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών, όμως το μόνο ορατό αποτέλεσμα είναι η άσκηση αδικαιολόγητης πίεσης

στους απορριφθέντες αιτούντες που πλήττει το απρόσκοπτο δικαίωμα τους στην δικαστική προστασία.

- Η κατάργηση της λεγόμενης αυτόματης προσφυγής στο δεύτερο βαθμό θα προϋπέθετε ένα καλή οργανωμένο σύστημα δωρεάν νομικής βοήθειας, για το οποίο όμως δεν υπάρχει κανενός είδους πρόβλεψη.
- Η κατάργηση της δυνατότητας πρόσβασης στην απασχόληση αμέσως με την λήψη του δελτίου αιτούντος, είναι βάναση στέρηση του δικαιώματος στην εργασία, ενώ με εκβιαστικό τρόπο παραπέμπει σε μια στερεοτυπική πρόσληψη της έννοιας του αιτούντος άσυλο ως ατόμου που δικαιούται μόνο να ζητήσει την προστασία του κράτους υποδοχής αλλιώς όχι την ευκαιρία να εργαστεί.
- Το ίδιο εκβιαστική είναι και η πρόβλεψη για αυτοπρόσωπη παράσταση των αιτούντων σε κάθε στάση της διαδικασίας με το επιχείρημα ότι έτσι θα παραμείνουν μόνο αυτοί που πραγματικά αντιμετωπίζουν δίωξη στη χώρα καταγωγής τους και είναι «επιμελείς», όπως και η σύνδεση της διάρκειας των δελτίων με την έκδοση της απόφασης και όχι με την επίδοσή της ώστε να υποχρεώνονται έτσι οι Αρχές και να γίνεται ευχερέστερος ο εντοπισμός τους.
- Η πρόβλεψη τέλους για υποχρεωτική εγγραφή στο δημόσιο σχολείο των ανηλίκων προσφύγων για λόγους ένταξης και ενσωμάτωσης στην ελληνική κοινωνία, όσο και για λόγους κοινωνικής προστασίας, μοιάζει ένα «δωρο των Δαναών» αφού στην ουσία υποκρύπτει την οπισθοδρομική εμμονή συντηρητικών κύκλων περί υποχρέωσης παραμονής των προσφύγων σε μια υπερέχουσα πολιτιστικά εκπαιδευτική δομή, την ελληνική, μέσω της οποίας θα επέρχεται ηθική βελτίωση και ενσωμάτωση.

Οι οργανωμένες «αντιδράσεις» μελών των τοπικών κοινωνιών κατά της μαζικής μεταφοράς των προσφύγων από τα camps των νησιών, υποκινούμενες από δημοτικές αρχές προσκείμενες στο κυβερνών κόμμα, κλιμακώθηκαν με την ψήφιση του νέου νόμου. Όμως

ήδη το προεκλογικό πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, έκλινε το μάτι στα συντηρητικά αντανάκλαστα της μεσαίας τάξης, καθώς η οικονομική πολιτική δεν επιδέχεται θεαματικές αλλαγές λόγω της διαρκούς επιτροπείας: Αστυνόμευση των δαιμονοποιημένων Εξαρχείων, αυστηροποίηση διατάξεων του πρόσφατα ψηφισμένου Ποινικού Κώδικα, αλλαγές στο Εκπαιδευτικό Σύστημα, και φυσικά ένας νέος νόμος για το Άσυλο που θα επιχειρήσει να διευκολύνει τις επιστροφές και να αποτρέψει τις νέες αφίξεις στα ανατολικά και βόρεια σύνορα της χώρας.

Αμέσως μετά τις εκλογές, τον χορό άνοιξε ο Δ. Αβραμόπουλος, ο οποίος από την θέση του Επιτρόπου που όμως προσβλέπει στην επιστροφή του στην εσωτερική πολιτική σκηνή, δήλωσε ότι κανονικά τα νησιά έπρεπε να είναι άδεια μετά την Συμφωνία ΕΕ – Τουρκίας, καθώς έπρεπε οι Αρχές να έχουν προχωρήσει σε επιστροφές περίπου 35.000 αιτούντων που δεν δικαιούνταν διεθνή προστασία από την Ελλάδα καθώς είχαν μεταναστευτικό προφίλ και όχι προσφυγικό. Η κατασκευή αυτή, επανεισήγαγε στον δημόσιο λόγο μια παλιά ψευδό – διάκριση, που έχει μόνο νομικό αντίκρισμα, στο πλαίσιο μιας έννομης τάξης που επιδιώκει να παράγει κατηγορίες ανθρώπων με περιορισμένα ή και καθόλου δικαιώματα. Πολύ σύντομα, η αντίληψη αυτή, ότι δηλαδή το προσφυγικό ζήτημα για την Ελλάδα δεν είναι παρά καθυμμένη μετανάστευση για οικονομικούς λόγους, πέρασε τα όρια της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας της Βουλής και εξαπλώθηκε με την βοήθεια των ΜΜΕ μέχρι το τελευταίο χωριό, σε μια προσπάθεια να συγκροτηθεί ένα πλειοψηφικό κοινωνικό ρεύμα που δεν θα ψηφίζει και δεν θα στελεχώνει τις οργανώσεις πιά της Χρυσής Αυγής, αλλιώς θα προωθεί την ατζέντα της, θυμίζοντας κάπως μια σύγχρονη λίαν παραλλήλη της Ιταλικής Maggioranza Silenziosa του Μιλάνου της δεκαετίας του 70'.

Η κατάσταση αυτή μας πάει πολλά χρόνια πίσω καθώς μας αναγκάζει να ξαναδούμε κριτικά τις παρεμβάσεις του αντιρατσιστικού κινήματος, σε μια κατεύθυνση ανασυγκρότησης των δικτύων αλληλεγγύης σε μια νέα περίοδο κατά την οποία σήμερα περισσότερο από ποτέ, «η μορφή του πρόσφυγα φαντάζει ως η μόνη πιθανή ανθρώπινη φιγούρα». (G. Agamben)

Η διαρκής κυνική αγνόηση του διεθνισμού

του Γιάννη Φελέκη

Εκατόν πενήντα χρόνια μετά την υιοθέτηση του Κομμουνιστικού Μανιφέστου και του “Προλετάριοι όλου του κόσμου ενωθείτε”, οι προλετάριοι όλου του κόσμου εξακολουθούν να σέρνονται πίσω από την άρχουσα τάξη της χώρας τους. Και αλληλοσφάζονται για τα συμφέροντα των αφεντικών τους με πρόσχημα εθντικές, θρησκευτικές, γλωσσικές διαφορές ή εδαφικές διεκδικήσεις.

Η εθνική ενσωμάτωση του ιστορικού ρεφορμισμού

Οι ρεφορμιστικές ηγεσίες τόσο της 2ης όσο και της 3ης Διεθνούς στην πλειοψηφία τους με διάφορα προσχήματα συμπαρατάχθηκαν με την άρχουσα τάξη των χωρών τους. Συνέβαλλαν έτσι στην αλληλοσφαγή των προλεταρίων στις περιφερειακές και παγκόσμιες ιμπεριαλιστικές πολέμικες συγκρούσεις, όπως και ενάντια στον αγώνα των αποικιών για την απελευθέρωσή τους. Μοναδική εξαίρεση το “ρουγκουί?” (γιατί;) του Γαλλικού ΚΚ κατά την επίθεση του Χίτλερ καθότι το σύμφωνο Χίτλερ – Στάλιν (το ονομαζόμενο Σύμφωνο Ρίμπεντροπ – Μολότωφ από τα ονόματα των αντίστοιχων υπουργών εξωτερικού που το υπέγραψαν) ήταν ακόμα σε ισχύ μιας και ο Χίτλερ δεν είχε ακόμα εισβάλει στην Σοβιετική Ένωση.

Σε όλη τη διάρκεια της σταλινοποιημένης 3ης Διεθνούς, τα ΚΚ σε όλο τον πλανήτη εξαντλούσαν τον “διεθνισμό” τους υπηρετώντας δουλικά την εξωτερική πολιτική του Στάλιν. Ακολούθησαν τις κολοτούμπες του τη μία με τους Αγγλο-γάλλους “δημοκρατικούς” ιμπεριαλιστές και την άλλη με τους Ναζί αντι-ιμπεριαλιστές. Σε όλες τις περιπτώσεις, κατά κανόνα, ενάντια στα συμφέροντα και του κινήματος του προλεταριάτου των χωρών τους. Μέχρι που ο Στάλιν, πριν το τέλος του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου διέλυσε την 3η Διεθνή για να διευκολύνει τη συμμετοχή του στη μεταπολεμική μοιρασιά του πλανήτη με τους ιμπεριαλιστές συμμάχους του. Παρά την διάλυση της 3ης Διεθνούς, οι ηγεσίες των ΚΚ συνέχισαν δουλικά να υπηρετούν την εξωτερική πολιτική του Στάλιν και των διαδόχων του.

Με την μεταπολεμική ανάπτυξη του καπιταλισμού στην Ευρώπη και στο “δυτικό κόσμο” συνολικά, είχαμε τη σχετική νομιμότητα και τη μαζικοποίηση των ΚΚ, της εργατικής τάξης και των συνδικάτων της. Την ίδια περίοδο είχαμε το τέλος των υπέργηρων, ισόβιων αρχηγών των ΚΚ, όπως του Τόρες, του Τουλιάτι και των ομοίων τους ανά τον κόσμο, και πάνω απ’όλα τον θά-

νατο του ίδιου του Στάλιν. Έτσι φτάσαμε στο 20 Συνέδριο του ΚΚΣΕ και της “αποσταλινοποίησης”.

Με την “αποσταλινοποίηση” η νέα ηγεσία επιδίωκε να απαλλαγεί από τις πιο φριχτές πτυχές της σταλινικής περιόδου την οποία πιστά και αδιαμαρτύρητα υπηρετήσαν. Επιδίωκε να δείξει στο δυτικό κόσμο ένα πιο δημοκρατικό πρόσωπο που θα διευκόλυνε τα ανά τον κόσμο ΚΚ στη δουλειά τους, και στο εσωτερικό να δημιουργήσει μια ψευδαίσθηση αποκατάστασης της σοσιαλιστικής δημοκρατίας χωρίς να απομακρυνθούν από το σταλινικό μοντέλο διακυβέρνησης και εξωτερικής πολιτικής. Παρόλα αυτά, σημειώθηκε μια χαλαρότητα τόσο στο εσωτερικό της Σοβιετικής Ένωσης, όσο και στο εξωτερικό. Δεν είχαμε πια μαζικές εξοντώσεις διαφωνούντων ή υπόπτων για διαφωνία στη Σοβιετική Ένωση, ούτε δολιοφονίες τροτσικιστών και διαφωνούντων στη δύση.

Παράλληλα, συστηματοποιήθηκε και θεωρητικοποιήθηκε η τριακονταετής πρακτική του Στάλιν της “ειρηνικής συνύπαρξης” με τον ιμπεριαλισμό, και την ολοκληρώσαν σε ό,τι αφορούσε τον καπιταλιστικό κόσμο με το “ειρηνικό πέρασμα στον σοσιαλισμό”. Μέσα σε αυτό το διεθνές σκηνικό, τα ευρωπαϊκά ΚΚ ζούσαν μια ασφυκτική αντίφαση -από τη μια, να ακολουθούν πιστά τις κατά περίπτωση ντιρεκτίβες του ΚΚΣΕ και να θεωρούνται από το κράτος τους πράκτορες της και, από την άλλη, να πρέπει να βάλουν σε εφαρμογή την στρατηγική επιδίωξη του “ειρηνικού περάσματος” που σήμαινε να γίνουν αποδεκτοί συνομιλητές από την αστική τάξη της χώρας τους, από τον κρατικό μηχανισμό, ακόμα και το ΝΑΤΟ που επόπτευε το δυτικό κόσμο και τη CIA, που με τις “προβιές” τους εμπόδιζαν και την παραμικρή προσέγγιση των ΚΚ σε κυβερνητικές και επιτελικές αρμοδιότητες.

Αυτή η αντίφαση λύθηκε με αφορμή τη “σοβιετική” εισβολή και την Άνοιξη της Πράγας που επιδίωξε έναν στοιχειώδη εκδημοκρατισμό και το λεγόμενο “σοσιαλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο”. Σε αντίθεση με την μέχρι τότε κατάσταση όπου είτε για να εκτονώσουν τη λαϊκή αγανάκτηση, είτε ακολουθώντας τις διάφορες αλληλαγές που συνέβαιναν στη “σοβιετική” ηγεσία, η μία κομματική κλίκα ανέτρεπε και εξόντωνε την προηγούμενη ηγετική κλίκα στις χώρες του ανατολικού μπλοκ. Με την ευκαιρία αυτή, τα ευρωπαϊκά ΚΚ κατήγγειλαν την επέμβαση και πήραν απόσταση από τη Μόσχα διαμορφώνοντας τη θεωρία του ευρωπαϊκού σοσιαλισμού ώστε να μπορούν σε εθνικό επίπεδο να έχουν την ευ-

ελιξία να καθορίζουν την εθνική τους πολιτική. Αυτό θα διευκόλυνε τη συνύπαρξή τους με την δική τους αστική τάξη και τη συμμετοχή τους στη συνδιαχείριση του καπιταλιστικού συστήματος ώστε μέσα από τις βαθμιαίες αλληλαγές θα φτάναμε ειρηνικά στο σοσιαλισμό -μετά τη δεύτερη παρουσία.

Εξαίρεση σε αυτή τη διαδικασία αποτέλεσε το ΚΚΕ και το ΚΚ Πορτογαλίας, που ήταν φιλοξενούμενοι και άμεσα εξαρτώμενοι από το ΚΚΣΕ, όπως και η γηραιά Πασιονάρια. Οι ζωντανές δυνάμεις που δρούσαν και πολιτεύονταν στην Ελλάδα με την ολόφρεσκη δικτατορία της και οι Ισπανοί που δούλευαν παράνομα ή βρίσκονταν στις φυλακές της τριαντάχρονης τότε δικτατορίας του Φράνκο, αμέσως τάχτηκαν με τους ευρωκομμουνιστές, όπου πρωτοστατούσαν οι Γάλλοι και οι Ιταλοί. Στην Ελλάδα δημιουργήθηκε το ευρωκομμουνιστικό ΚΚΕ εσωτερικού, και στην Ισπανία το ανανέωμένο ΚΚ με ηγέτη τον Καρίγιο, που ήταν και ένας από τους θεωρητικούς του ευρωκομμουνισμού και αρχιτέκτονας του Πάκτο Μογκλόν, του αντίστοιχου του Ιστορικού Συμβιβασμού που έκανε ο Μπερλινγκουέρ στην Ιταλία, και ήταν σύμφωνα ομαλής συμβίωσης εργατικής και αστικής τάξης και ταξικής ειρήνης.

Το Γαλλικό ΚΚ, που η Γκαλλική δεξιά το είχε στη γωνιά και δεν του έδινε τέτοιες ευκαιρίες, δεν μπόρεσε να κάνει κάτι ανάλογο. Έσπασε όμως ο διάβολος το ποδάρι του και το ‘80, ενώ ο σοσιαλιστής Μιτεράν εξελέγη με σημαντική αυτοδυναμία, τους έβαλε στην κυβέρνηση για να τους κάνει συνένοχους και να τους βουλώσει το στόμα. Μέχρι πρόσφατα, στο Μέτωπο της Αριστεράς μάθωναν με τον Μελλανσώ, που δεν ήθελε συγκυβερ-

νηση με τους σοσιαλιστές, ενώ οι ίδιοι πάντα είχαν έντονη φαγούρα για την συμμετοχή.

Στην περίπτωση μας, λόγω της αυτοδυναμίας και της “αλληζονίας” του Ανδρέα, η επιθυμία τους παρέμεινε έντονα διακαής και χωρίς ανταπόκριση. Παρά τα παρακάλια “πάρε με και εμένα, μπάρμπα” για το καλό της χώρας, και το “σοσιαλισμός δεν γίνεται χωρίς το ΚΚΕ” -μιας και δεν πιάσανε το 17% για να μην έχει αυτοδυναμία ο Ανδρέας και να αναγκαστεί να τους “παίξει”. Να όμως που μια σωτήρια μέρα του ‘89 έσκασε ο Μητσotάκης και μόνιασε τους δύο φανατικούς αντίπαλους και κυβέρνησαν με τον ληστή για να βάλει φυλακή τον κλέφτη. Με το αζημίωτο βέβαια, γιατί πήραν και αυτοί κάποια υπουργεία για δύο – τρία τρίμηνα, έτσι για να μη νομίζουν ότι είναι ανίκανοι να κυβερνήσουν. Όσο για την πιο πρόσφατη εμπειρία μας, και μάλιστα με τη συμμετοχή μερίδας συντρόφων της “επαναστατικής αριστεράς”, αποδείχτηκε ότι μια χαρά μπορούμε να κυβερνήσουμε και να διαχειριστούμε το σύστημα και μόνοι μας, ακόμα και χωρίς τον Καρμένο.

Για ενάμιση αιώνα, οι κυρίαρχες ρεφορμιστικές ηγεσίες της εργατικής τάξης κυνικά καταπάτησαν το “προλετάριοι όλου του κόσμου ενωθείτε!”, το “οι προλετάριοι δεν έχουν πατρίδα!” και το “ο εχθρός βρίσκεται μέσα στην ίδια μας τη χώρα!”.

Η ευρωπαϊκή τραγωδία του “Προλεταριακού Διεθνισμού”

Με το τέλος του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου, και βάσει των συμφωνιών που είχαν προηγηθεί, οι δυτικοί ιμπερια-

πιστές υποχρεώθηκαν να παραχωρήσουν τον έλεγχο της ανατολικής Ευρώπης, που σε μεγάλο βαθμό είχε απελευθερωθεί από τον Κόκκινο Στρατό ή από αυτόχθονα αντάρτικα, όπως η Γιουγκοσλαβία – σε αντίθεση με το ΚΚΕ που, ενώ είχε ισχυρό αντάρτικό, είχε ήδη συμφωνήσει να συγκυβερνήσει με τον Παπανδρέου κάτω από τις διαταγές το Στρατηγού Σκόμπυ, που είχε αναλάβει να εφαρμόσει τα σχέδια του Τσώρτσιλ.

Με το ξέσπασμα του ψυχρού πολέμου, που ακολούθησε το τέλος του πολέμου και τη διαμόρφωση του δυτικού και ανατολικού μπλοκ, οι καπιταλιστές της δυτικής Ευρώπης, με την ώθηση και των ΗΠΑ, δημιούργησαν το ΝΑΤΟ σαν ασπίδα απέναντι στον από ανατολής εχθρό και άφησαν στην άκρη τις μεταξύ τους παραδοσιακές έριδες που επί αιώνες αιματοκύλησαν την Ευρώπη. Ακολούθως, το “Ισχύς εν τη ενώσει” προσανατολίστηκαν όχι μόνο στην συλλογική και ταξική άμυνα μέσω του ΝΑΤΟ που είχε προηγηθεί αλληλά και στην οικονομική και πολιτική συνεργασία – αρχικά με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και στη συνέχεια με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όλα αυτά μείωναν τους ανταγωνισμούς και τις αιματηρές αντιπαραθέσεις εξασφαλίζοντάς τους ταυτόχρονα ένα ισχυρό πρόχωμα απέναντι στον από ανατολής κίνδυνο κομμουνιστικής επέκτασης.

Οι ρεφορμιστικές πολιτικές και συνδικαλιστικές ηγεσίες της αριστεράς ακολούθησαν με μια πολιτική εθνικού προστατευτισμού, αφενός θεωρώντας ότι σε εθνικό επίπεδο το πολιτικό παιχνίδι ήταν πιο εύκολο και, αφετέρου, επειδή ήταν ανταγωνιστικά στο ανατολικό μπλοκ και στο Σύμφωνο της Βαρσοβίας και την ΚΟΜΕΚΟΝ. Συμπορεύονταν με τις αστικές τάξεις και τις διεκδικήσεις της κάθε μιας στις διαρκείς διαπραγματεύσεις για το μοίρασμα των παραγωγικών και εμπορικών συμφωνιών ανάλογα με το τι συνέφερε τη κάθε χώρα, και παράλληλα στρατεύονταν στην καμπάνια της δικής τους αστικής τάξης για την ανταγωνιστικότητα των εθνικών τους προϊόντων, πράγμα που σήμαινε λιτότητα στις κοινωνικές υπηρεσίες και φθηνή εργατική δύναμη.

Όσο η αστική τάξη ενοποιούσε την Ευρώπη και την οικονομία της, φτάνοντας στην κατάργηση των εθνικών συνόρων των χωρών της, το προλεταριάτο, που θεωρητικά είχε στη σημαία του τον “προλεταριακό διεθνισμό”, αντί να τρέχει πριν από τους καπιταλιστές για την εθνοποίησή του και για την πανευρωπαϊκή οργάνωση και δράση, περιορίστηκε στα όρια των εθνικών κρατών σαν ουρά της δικής του αστικής τάξης. Αντί τα εκατομμύρια των Ευρωπαίων εργαζομένων να παλεύουν ενωμένοι για την κατάκτηση υψηλότεροι βιοτικού επιπέδου για όλους και να προετοιμάζουν τις συνθήκες για την ανατροπή της καπιταλιστικής μειοψηφίας και την οικοδόμηση των “Σοσιαλιστικών Πολιτειών της Ευρώπης”, παρέμειναν κατακερματισμένοι, με τεράστιες μεταξύ τους ανισότητες και ευέλικτα εκμεταλλεύσιμοι στις μέρες μας. Οι δε ηγεσίες τους να μιζοκλινεί για το “έλλειμμα δημοκρατίας” στους θεσμούς της ΕΕ, ρε

και στα εθνικά κράτη δεν υπήρχε έλλειμμα δημοκρατίας. Θεωρούν μάλιστα βλάβες τους θεμελιωτές του μαρξισμού και την απόψή τους ότι “και η πιο προχωρημένη αστική δημοκρατία δεν παύει να είναι δικτατορία της αστικής τάξης”.

Το πρόβλημα δεν είναι να βαθμολογήσουμε την αστική δημοκρατία σε εθνικούς ή υπερεθνικούς θεσμούς. Είναι τι κάνουμε για να απαλλοιγόμαστε από αυτούς μια για πάντα μαζί με την τάξη που εκπροσωπούνε.

Αντί αυτού, έχουμε από τη μια τους ευρωλάγνους, που σκίζουν για τον εκδημοκρατισμό της ΕΕ, και από την άλλη τους πιο σταλινογενείς και όχι μόνο, ακόμα και υπέρ διεθνιστές, να παλεύουν για την έξοδο της Ελλάδας από και τη διάλυσή της ΕΕ. Πληγυρίζουν για το βρετανικό θαύμα, όπου στην απουσία αριστερού διεθνιστικού λόγου, το βρετανικό προλεταριάτο, με μπροστάρηδες τους ακροδεξιούς Νάιτζελ Φάραντζ και Μπόρις Τζόνσον, σέρνεται στον αγώνα τους για την εθνική απελευθέρωση του βρετανικού ιμπεριαλισμού, της μεγαλύτερης αποικιοκρατικής δύναμης που για αιώνες κράτησε στην κατάσταση δούλων το μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη και τα δισεκατομμύρια των λαών του. Σήμερα θέλουν να απαλλοιγούν από τον “Πολιωνό υδραυλικό που τους παίρνει τη δουλειά τους και τους τρώει το ψωμί τους”. Θέλουν επίσης να φράξουν τα σύνορά τους για να μην έχουν πρόσβαση άτομα από τους πρώην δούλους τους, που λιμοκτονούν κάτω από τη νεο-αποικιακή κατάσταση που τους έχουν επιβάλει. Σε ό,τι αφορά την ελληνική περίπτωση κλινεί και οδύρονται που η Μέρκελ, για το συμφέρον του ευρωπαϊκού αλληλά και του ελληνικού καπιταλισμού, δεν προχώρησε στο Γκρέξιτ –και στην εθνική μας απελευθέρωση, γιατί, αν αυτό συνέβαινε, τα ευρώ αυτόματα θα φεύγαν από τις τσέπες και τους λογαριασμούς όλων των πλουσίων και σαν πολίτιμες δραχμές θα έμπαιναν στις τσέπες όλων των φτωχών και απένταρων, σαν συνέπεια του επαναστατικού ρόλου του εθνικού νομίσματος.

Με τον μεσαίωνα που δημιούργησε ο σύγχρονος καπιταλισμός, οι εξεγέρσεις των λαών είναι στην ημερήσια διάταξη απ’ άκρη σε άκρη του πλανήτη. Αυτό που απουσιάζει είναι η συνειδητή αντισυστηματική οργάνωση και πρόγραμμα των εξεγερμένων, με αποτέλεσμα να καταλήγουν στη σφαγή ή να γίνονται το όχημα για την άνοδο διάφορων εκτρωματικών θεοκρατικών ή υπερεθνικιστών ιλασοπατέρων που οδηγούν στα χειρότερα.

Για τον Μαρξ, και για όποιους δεν καπηλεύονται απλώς το όνομά του, ο διεθνισμός, η ταξική ανεξαρτησία, η εργατική δημοκρατία, και η ενεργή και συνειδητή συμμετοχή των εργαζομένων είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την απελευθέρωσή τους και για μια νέα κοινωνία με ελευθερία και ισότητα.

Γιάννης Φελέκης

2/11/2019

Επανάσταση και Αντεπανάσταση στη Μέση Ανατολή

Joseph Daher

[Παρέμβαση του Joseph Daher στην εκδήλωση “Επανάσταση και Αντεπανάσταση στη Μέση Ανατολή”, από το elaliberta.gr, στην Εργατική Λέσχη Καλλιθέας, 25/10/2019. κείμενο εισήγησης]

Θα ξαναπιάσω σύντομα ορισμένα από τα στοιχεία της πρώτης εισήγησης, του Κώστα, ιδιαίτερα για τις συνεχιζόμενες κινητοποιήσεις στην περιοχή παρά τις επιθέσεις πολιτών αντεπαναστατικών δυνάμεων, τοπικών ή περιφερειακών.

Επαναστατική αναζωπύρωση

Κανείς περίμενε ότι το 2018 θα επικύρωνε το τέλος των επαναστατικών διαδικασιών. Όμως το 2019 μπήκε με αισιόδοξες εκπλήξεις, όπως με την πτώση δύο δικτατόρων, στο Σουδάν και στην Αλγερία, μετά από σημαντικές μαζικές κινητοποιήσεις, και με νέες μορφές ριζοσπαστικών κινητοποιήσεων, όπως για παράδειγμα στο Ιράκ και στον Λίβανο –και υπάρχουν και άλλα ανάλογα παραδείγματα. Αν πάρουμε αυτές τις δύο περιπτώσεις, το Ιράκ και τον Λίβανο, βλέπουμε ότι οι διαδηλωτές εξεγέρθηκαν καταρχήν κατά οικονομικών μέτρων λιτότητας, κατά νέων φόρων, αλλά επίσης και για να καταγγείλουν συνοδικότερα μια “θρησκευτικοποιημένη” αστική τάξη καθώς και τη νεοφιλελεύθερη πολιτική της, που έχει καταστρέψει τις χώρες αυτές και τις δημόσιες υπηρεσίες τους εδώ και δύο δεκαετίες περίπου.

Επίσης είδαμε, για πρώτη φορά μετά την άνοδο του δικτάτορα Σίσι στην Αίγυπτο σημαντικές διαδηλώσεις, νέες γενιές διαδηλωτών, ανδρών και γυναικών, αλλά

και με μια τρομακτική καταστολή, 3.000 περίπου συλληφείς ανθρώπων μέσα σε λίγες εβδομάδες. Πρέπει να ξέρετε ότι στην Αίγυπτο οι διαδηλώσεις επισήμως απαγορεύονται και επίσης ότι η κινητήρια δύναμη για τους διαδηλωτές προφανώς ήταν και η απουσία δημοκρατίας, αλλά και κυρίως ήταν η συνέχιση και η εμβάθυνση των κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων στην Αίγυπτο.

Ακόμα είχαμε σημαντικές διαδηλώσεις και μάλιστα κυρίως σημαντικές απεργίες, για περισσότερο από έξι εβδομάδες, ενάμισι μήνα, στις δημόσιες υπηρεσίες στην Ιορδανία, όταν μέτρα λιτότητας που τα συμβούλεψε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προκάλεσαν στους εργαζόμενους(-ες) της εκπαίδευσης τις πιο μακροχρόνιες απεργίες στην ιστορία της Ιορδανίας, οι οποίες μάλιστα πέτυχαν την ικανοποίηση των αιτημάτων τους, με αυξήσεις σε μερικές περιπτώσεις ακόμα και μεγαλύτερες από το 50% των μισθών τους. Και όλο αυτό παρά τη σκληρή καμπάνια συκοφαντίας, από την πλευρά της κυβέρνησης, κατά των εκπαιδευτικών! Και μάλιστα, ίσως και χάρη σε αυτές τις καμπάνιες, γιατί οδήγησαν σε μαζική αντίδραση αλληλεγγύης από την πλευρά των γονιών, που έφτασαν να κρατάνε τα παιδιά στο σπίτι, για να δηλώσουν την αλληλεγγύη τους με τους εκπαιδευτικούς. Η αλληλεγγύη αυτή υπήρξε μεγάλη και καθοριστική.

Όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι είμαστε μπροστά σε μια επανάληψη, για να ξαναδούμε εικόνες του 2011. Είμαστε σε μια πολύ διαφορετική κατάσταση. Ωστόσο, δείχνει ότι η πόρτα που άνοιξε το 2010-2011 δεν έχει κλείσει. Και ο λόγος είναι ότι οι αρχικές αιτίες αυτών των εξεγέρσεων εξακολουθούν να είναι παρούσες: απουσία δημοκρατίας και απουσία κοινωνικής δικαιοσύνης. Θα επανέλθω συμπερασματικά σε αυτό, δηλαδή στο ποιά οργάνωση, ποιές δομές αντιπολίτευσης, πολιτικής και κοινωνικής, προοδευτικής, χρειαζόμαστε, το οποίο παραμένει ανοικτό ερώτημα, με τη μορφή κυρίως ποιό εργαλείο να χρησιμοποιήσουμε για να συντονίσουμε τις πράξεις αντίστασης, για να συντονίσουμε τα αιτήματα κατά του συστήματος εκμετάλλευσης και καταπίεσης.

Αλλά δεν είναι απλώς ένα ερώτημα, που δεν εντοπίζεται μόνο στη Μέση Ανατολή, αλλά πιστεύω ότι είναι διεθνές.

Συριακή επιδείνωση

Τώρα θέλω να μπω λίγο πιο εκτεταμένα στο ζήτημα της Συρίας, για το οποίο άλληωστε μου ζητήθηκε ειδικότερα να παρέμβω. Η κατάσταση στη Συρία κάθε άλλο παρά βελτιώνεται. Το αντίθετο: χειροτερεύει, με τη συνέχιση του πολέμου, την αύξηση της φτώχειας σε πλησιά στρώματα του πληθυσμού.

Πρέπει να ξέρουμε ότι πάνω από το 80% του πληθυσμού ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας, ενώ ένα μεγάλο τμήμα ζει χάρη στα εμβάσματα που στέλνει η διασπορά, οι πρόσφυγες, κλπ.

Στο επίπεδο της ανοικοδόμησης, για το μέλλον της Συρίας, οι ανάγκες της υπολογίζονται σε περίπου 400 δισεκατομμύρια δολάρια. Όμως, η “ανοικοδόμηση” αποτελεί η ίδια πρόβλημα. Ακόμα και μια από τις εφημερίδες του καθεστώτος, η Al-Watan, που ανήκει άλληωστε στον ξάδελφο του Μπασάρ αλ Ασάντ, τον Rami Makhlouf, έγραφε πρόσφατα ότι η μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για το μέλλον της Συρίας είναι οι κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες και η εξαθλίωση της κοινωνίας!

Εδώ αγγίζουμε μία από τις αντιφάσεις που αναδύονται στο εσωτερικό του καθεστώτος. Στο εσωτερικό όλων αυτών που υποστήριξαν το καθεστώς ή που ήταν ουδέτεροι, αναδύονται τώρα όλο και περισσότερο αντιφάσεις και επικρίσεις κατά του καθεστώτος. Ιδιαίτερα όλος ο κύκλος γύρω από το προεδρικό παλάτι γίνεται όλο και περισσότερο στόχος επικρίσεων, σε σχέση ακριβώς με την οικονομική και κοινωνική κρίση που ζει η πλειοψηφία των ανθρώπων.

Ένα παράδειγμα, πριν από λίγες εβδομάδες: κυκλοφόρησε ένα βίντεο κλιπ, στους ρυθμούς μάλιστα του bella ciao, το οποίο μιλάει για τους πιστούς οπαδούς του καθεστώτος. Στο βίντεο βλέπει κανείς όλους τους πιο προβεβλημένους επιχειρηματίες του καθεστώτος, οι οποίοι όμως στην ουσία επικρίνονται από το βίντεο,

που ζητάει από τον Μπασάρ αλ Ασάντ να κάνει κάτι. Δεν έχει σημασία αν το βίντεο αυτό βγήκε από τα γραφεία της ασφάλειας ή όχι, μαρτυράει όμως τις διαθέσεις των οπαδών του καθεστώτος, που επικρίνουν όλους αυτούς που πλούτισαν, ενώ οι ίδιοι υποφέρουν, ζουν με ούτε 400 δολάρια το μήνα, κάτω δηλαδή από το όριο της φτώχειας. Έχει ένα ενδιαφέρον να δει, έτσι, κανείς αυτές τις αντιφάσεις.

Στην ίδια φορά των επικρίσεων που βγαίνουν από τα μέσα, από τη βάση των οπαδών του καθεστώτος, μπορώ να αναφέρω και μια κριτική από μια άλλη εφημερίδα, επίσης καθεστωτική, την Al-Ayyam, κατά της συγκεκριμένης πολιτικής ανοικοδόμησης. Υπάρχει μια περιοχή, πολύ γνωστή, η Marota city, που είναι ένα ολοκληρωμένο οικοδομικό σχέδιο για πολυτελείς κατοικίες, όπου τα διαμερίσματα θα πουλιούνται πάνω από 400.000 δολάρια. Το 95% των ανθρώπων δεν μπορεί να αγοράσει τέτοια πράγματα και ο δημοσιογράφος, η καθεστωτική εφημερίδα, το κατέκριναν αυτό, με το ερώτημα για ποιόν το καθεστώς κάνει αυτές τις οικοδομές. Αν το 95% των ανθρώπων δεν μπορεί να συμμετάσχει, αυτό σημαίνει πως, με μια τέτοια πολιτική, θα εξακολουθήσει η κρίση στέγης για πάνω από 300 χρόνια!

Από κοινωνικο-οικονομική άποψη, έτσι, το καθεστώς έχει τεράστιες προκλήσεις να αντιμετωπίσει και για την ώρα δεν μπορεί να τις απαντήσει. Αλλά δεν μπορεί ούτε και σε κάποιο κοντινό μέλλον, και ο λόγος είναι ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει με οικονομικές πολιτικές που στην πραγματικότητα βαθαίνουν και άλλο τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές του πριν το 2011!

Όμως είναι οικονομικές πολιτικές που εκπορεύονται και από τους διεθνείς πιστωτικούς θεσμούς, εκ των οποίων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανοικοδόμησης και Ανάπτυξης (EBRD). Μπορούν να περιγραφούν σύντομα ως “πολιτικές ppp” (public-private partnership = Συμπράξεις δημόσιου ιδιωτικού), δηλαδή βασικά πολιτικές ιδιωτικοποίησης του δημόσιου τομέα και γενικότερα κλάδων που ήταν πριν στο δημόσιο τομέα. Και δεν είναι συριακή ιδιομορφία, γιατί το ίδιο ακριβώς βλέπουμε και στο Λίβανο και στη Σαουδική Αραβία, για παράδειγμα. Αυτές οι “διαρθρωτικές πολιτικές ppp” συνιστούν μια πραγματική επίθεση ενάντια σε ό,τι έχει σχέση με δημόσιες υποδομές και δημόσιες υπηρεσίες.

Πολιτικές αναδιαρθρώσεις

Από στρατιωτική άποψη, το καθεστώς -όπως ξέρετε- ασφαλώς συνεχίζει να κερδίζει εδάφη και συνεχίζει και να βομβαρδίζει, μαζί με τη βοήθεια των Ρώσων, τους πληθυσμούς στο Ιντλίμπ, για να επεκτείνει τα εδάφη του.

Έχει επανاکαταλάβει εδάφη κοντά στα συρο-τουρκικά σύνορα, μετά τη συμφωνία με τις Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις (SDF), παρόλο που η συμφωνία αυτή δεν έχει πλήρως ολοκληρωθεί ακόμα. Βέβαια, η στρατιωτική δύναμη του συριακού καθεστώτος εξαρτάται κυρίως

από τους συμμάχους του, Ρώσους και Ιρανούς, καθώς και από τις πολιτοφυλακές που το υποστηρίζουν επί τόπου.

Τώρα για την τουρκική εισβολή και κατοχή, που συνεχίζει, στη Συρία, αυτή είναι μια νέα καταστροφή και μια νέα ξένη ανάμειξη, που προστίθεται στην ως τώρα ανάμειξη των ΗΠΑ, της Ρωσίας και του Ιράν στη Συρία, αλλά και της ίδιας της Τουρκίας.

Εμείς είμασταν όλοι ενάντια στην αμερικανική παρουσία στη Συρία, αλλά ο τρόπος με τον οποίο αποφάσισαν οι ΗΠΑ να αποσυρθούν αποτελεί σαφή πρόσκληση στο τουρκικό καθεστώς να εισβάλει στα εδάφη που ελέγχονταν από τις Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις. Ακόμα και αν οι δηλώσεις και οι αποφάσεις του Τραμπ είναι πάρα πολύ αντιφατικές, ωστόσο πάει ήδη ένας χρόνος που είχε δηλώσει ότι θέλει να αποσύρει τα στρατεύματά του από τη Συρία. Ο ίδιος δικαιολόγησε με πολύ διαφορετικούς τρόπους αυτή την απόσυρση, όπως ακόμα και με το επιχείρημα ότι οι Κούρδοι δεν είχαν συμμετάσχει στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο στη Νορμανδία ή, και κάπως πιο σοβαρά, ότι αυτό συνδέεται με το πετρέλαιο. Όμως και αυτού η σχέση με την πραγματικότητα είναι μάλλον θα έλεγα πολύ περιορισμένη - ενώ υπάρχουν και άλλα επιχειρήματα, όπως π.χ. για να αντικρούσει την ιρανική επιρροή, να εμποδίσει το συριακό καθεστώς στον έλεγχο των πετρελαιοίων στα συρο-ιρακινά σύνορα, και όλα αυτά. Εξακολουθούν να υπάρχουν πάντως κάπου χίλιοι Αμερικάνοι στρατιώτες στη Συρία σήμερα.

Η τουρκική εισβολή έχει ήδη προκαλέσει δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες και πάνω από 300.000 άνθρωποι εκδιώχτηκαν από τα μέρη τους. Η τουρκική εισβολή και κατοχή διεξάγεται με την υποστήριξη της συριακής αντιπολίτευσης, φιλελεύθερης και αδελφών μουσουλμάνων, στο εξωτερικό, καθώς και των φονταμενταλιστικών ισλαμικών ομάδων επί τόπου στη Συρία -ακόμα και η Χαγιάτ Ταχρίρ Ασ-Σαμ (τέως Αλ Κάιντα) υποστήριξε την εισβολή.

Η εισβολή αυτή εξυπηρετεί την Τουρκία από δύο άψεις, για εσωτερικούς πολιτικούς λόγους και για λόγους εξωτερικής πολιτικής. Εσωτερικά, προωθεί τον ακραίο τουρκικό εθνικιστικό της λόγο και προσπαθεί να εμποδίσει, στα συρο-τουρκικά σύνορα της, κάθε είδους κούρδικη αυτοδιάθεση, που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από το PKK, ως ένα είδος ορμητηρίου, στη Συρία. Δεν είναι ίσως στους διακηρυγμένους στόχους της, αλλά θα πρέπει να το δούμε από την πράξη: είναι η θέληση να δώσει και να μετακινήσει τους περίπου 2 εκατομμύρια Σύριους, ή ένα τμήμα τους, που είναι πρόσφυγες στην Τουρκία, εγκαθιστώντας τους σε αυτές τις περιοχές, για να αλλάξει τη σύνθεση του πληθυσμού των Κούρδων. Αυτό είναι ένας στόχος δημογραφικής αλλοίωσης.

Από την πλευρά των δυνάμεων στη Συρία, που κυριαρχούνται από το αδελφό κόμμα του PKK στη Συρία, το

PYD, αυτές βρέθηκαν απέναντι σε μια κατάσταση, απέναντι στην απειλή εισβολής και κατοχής τύπου Αφρίν, που θυμίζω είχε καταληφθεί από την Τουρκία και τις τοπικές της συριακές αντιδραστικές δυνάμεις. Απέναντι σε μια τέτοια λοιπόν προοπτική, στράφηκαν στο να κλείσουν ένα είδος συμφωνίας με το καθεστώς. Όμως είχαν ήδη προηγηθεί δύο χρόνια διαπραγματεύσεων με το καθεστώς, σε μια προσπάθεια να εξασφαλιστεί η χορήγηση ενός είδους αποκέντρωσης, χωρίς όμως καμία επιτυχία, καθώς το καθεστώς έχει αρνηθεί κάθε τέτοια δυνατότητα.

Έτσι, οι Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις επέτρεψαν στο καθεστώς να επανέλθει σε ορισμένες συνοριακές περιοχές, έστω και αν αυτή η συμφωνία δεν έχει ακόμα πλήρως εφαρμοστεί. Μίλησα τώρα το απόγευμα με έναν φίλο μου από το Qamichli και μου έλεγε ότι η πόλη εξακολουθεί να χωρίζεται σε ζώνες επιρροής, από τη μια των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων και, από την άλλη, στη ζώνη του καθεστώτος. Ο ίδιος ο πληθυσμός, στις περιοχές όπου οι Κούρδοι είναι πλειοψηφία, φεύγει από την τουρκική προέλαση, αλλά δεν βρίσκει καταφύγιο στα εδάφη που ελέγχει το καθεστώς. Μόνο οι Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις του προσφέρουν βοήθεια!

Εξάλλου οι Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις ελπίζουν και στη μεσολήθηση της Ρωσίας, του Πούτιν, για να υπάρξει μια ρώσικη στρατιωτική δύναμη στην περιοχή, ως ένα είδος διαχωριστικού με τις τουρκικές δυνάμεις. Προσπαθούν να αναζητήσουν, αν θέλτε, ταυτόχρονα και τη βοήθεια της Ρωσίας και του καθεστώτος, σαν αντιστάθμισμα στην τουρκική εισβολή, αλλά ταυτόχρονα οι ίδιοι λένε -στελέχη των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων το λένε- ότι δεν έχουμε καμία εμπιστοσύνη σε αυτές τις δυνάμεις.

Μια και μιλάμε τώρα ως σύντροφοι, πρέπει να πούμε ότι οι Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις έχουν και οι ίδιες κάποια ευθύνη για την κατάσταση στην οποία βρέθηκαν τώρα. Πριν από πέντε χρόνια ή και περισσότερο από 5 χρόνια, όταν γινόταν η επίθεση του ISIS κατά του Κομπάνι, έγραφα τότε ότι, χωρίς μια συμφωνία ή μια συνεργασία των συριακών επαναστατικών δυνάμεων, των αραβικών και των κούρδικων, το καθεστώς, όταν θα τελείωνε με τις άλλες περιοχές, θα στρεφόταν κατά πάσα πιθανότητα προς τις περιοχές όπου επικρατούν οι Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις. Σε αυτό είναι που φτάνουμε τώρα. Αλλά βέβαια και κυρίως πρέπει, ταυτόχρονα, να πούμε ότι αυτό δεν είναι λάθος μόνο των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων, είναι κυρίως και κατά πρώτον το λάθος της εξόριστης στο εξωτερικό αντιπολίτευσης, που επέμεινε σε σοβινιστικές και ρατσιστικές θέσεις κατά της πλειοψηφίας των Κούρδων, του κούρδικου πληθυσμού στη Συρία.

Βέβαια, το κύριο καθήκον μας σήμερα είναι να υπερασπιστούμε την αντίσταση των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων κατά της τουρκικής εισβολής, αλλά και κατά των προσπαθειών που θα κάνει το συριακό

καθεστώς για να καταργήσει τους θεσμούς των SDF - γιατί πιστεύω ότι εκεί που θα εμφανιστεί το καθεστώς οι θεσμοί των SDF θα καταργηθούν. Και βέβαια θα πρέπει να υπερασπιστούμε γενικότερα το δικαίωμα του κουρδικού λαού στην αυτοδιάθεση, και αυτό και στις τέσσερις χώρες, Ιράν, Συρία, Τουρκία, Ιράκ.

Η δυστυχία της βορειοανατολικής Συρίας πρέπει να συνδεθεί, γενικότερα, με όλα όσα συμβαίνουν στη Συρία. Δεν πρέπει να βλέπουμε τη βορειοανατολική Συρία με απομονωμένο τρόπο. Με τον ίδιο τρόπο που ζητάμε την απόσυρση των στρατευμάτων της Τουρκίας, το στάματά της τούρκικης στρατιωτικής κατοχής, πρέπει να ζητάμε επίσης και την απόσυρση όλων των ξένων στρατευμάτων κατοχής, ΗΠΑ, Ρωσία κυρίως, και Ιράν. Όλοι πρέπει να φύγουν από τη Συρία.

Η ελπίδα για ειρήνευση στην βορειοανατολική Συρία συνδέεται με το σύνολο της Συρίας και, έτσι, με τον ίδιο τρόπο που διαδηλώνουμε την αλληλεγγύη μας με τη βορειοανατολική Συρία, πρέπει να διαδηλώνουμε και για τη Συρία του Ιντλίμπ, που σήμερα υφίσταται τους βομβαρδισμούς τους ρώσικου και του συριακού καθεστώτος.

Γενικότερα μάλιστα, στη Συρία, δεν υπάρχει ελπίδα για τις προοδευτικές και δημοκρατικές δυνάμεις αν δε σταματήσει ο πόλεμος, εννοείται μια αληθινή ελπίδα για μετάβαση προς απελευθέρωση από το καθεστώς του Ασάντ και, κυρίως, για ανοικοδόμηση, από αντιπολιτευτικά και κοινωνικά κινήματα, από τα κάτω. Αλλά στις σημερινές συνθήκες είναι πολύ δύσκολο, εξαιτίας ακριβώς της καταστολής του καθεστώτος και -στις περιοχές όπου δεν είναι το καθεστώς- εξαιτίας της παρουσίας τζιχαντιστικών δυνάμεων τύπου Χαγιάτ Ταχρίρ Ασ-Σαμ που εμποδίζουν τη δημοκρατική αντιπολίτευση.

Παγκόσμιες λογικές

Τέλος, πρέπει να αναφέρουμε ότι είναι επίσης σημαντικό να καταγγείλουμε και την Ευρωπαϊκή Ένωση για τον υποκριτικό της ρόλο που δήθεν καταγγέλλει αλλιά και δεν καταγγέλλει πλήρως την τούρκικη εισβολή, από φόβο μήπως δεχτεί ένα μεταναστευτικό κύμα, όπως το είπε και ο Ερντογάν ότι θα της στείλει κύμα προσφύγων. Έτσι, όπως πρέπει να καταγγείλουμε τον Ερντογάν, εξίσου θα πρέπει να μην έχουμε καμία απολύτως απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι εξίσου ένας ρατσιστικός νεοφιλελεύθερος και ιμπεριαλιστικός οργανισμός. Είναι εξαιρετικά σημαντικό όταν εναντιωνόμαστε στον Ερντογάν να θυμίζουμε και το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία στα σύνορά της δολοφρονεί εκατοντάδες πρόσφυγες κάθε χρόνο.

Επίσης είναι σημαντικό, καθώς μιλάμε για την Ευρώπη, να μην ξεχνάμε ποτέ την ισλαμοφοβία και το ρατσισμό που καθημερινά γίνονται και προωθούνται από τις ευρωπαϊκές άρχουσες τάξεις, και πολύ πιο πέρα, γιατί μπορείτε, αλλιώς να δείτε π.χ. την ινδική πολιτική της κυβέρνησης Μόντι και τις σχέσεις του με το Ισραήλ,

ή τον Τραμπ και άλλους. Επομένως, είναι πολύ σημαντικό όταν εμείς καταγγέλλουμε την τουρκική κατοχή, να μην αφήσουμε τους διάφορους ισλαμόφοβους που επίσης θα ήθελαν να επωφεληθούν, έστω και αν η κατάσταση στη Μέση Ανατολή είναι ιδιόμορφη.

Υπάρχουν ζητήματα που θα μπορούσαμε να τα ξαναδούμε στη συζήτηση, καθώς εδώ περιέγραψα γρήγορα την κατάσταση, με κίνδυνο να κάνω και γενικεύσεις. Ως συμπέρασμα θα ήθελα να πω ένα πράγμα.

Η συνέχιση των κινήσεων διαμαρτυρίας στη Μέση Ανατολή εγγράφεται σε μια γενικότερη προοπτική, όπως μπορείτε να το δείτε π.χ., με τη νότιο Αμερική, Χιλή, Ισημερινό, Βολιβία, Χονγκ Κονγκ, Καταλονία, Αϊτή, κλπ. Υπάρχει μια κρίση του νεοφιλελεύθερου συστήματος, που ξεκινάει με τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Υπάρχει μια κρίση ηγεμονίας των νεοφιλελεύθερων αρχουσών τάξεων. Αλλά αυτή συνδέεται με τη φύση του νεοφιλελευθериσμού που συνίσταται συγκεκριμένα, απέναντι στην πτώση του ποσοστού του κέρδους, να προσπαθεί να αυξήσει την εκμετάλλευση, να αυξήσει και άλλο την κοινωνική αδικία. Επομένως, η κίνηση των αγωνιζόμενων λαών, των αγωνιζόμενων λαϊκών στρωμάτων προέρχεται από το γεγονός ότι τους αρνούνται το δικαίωμα πολιτικής συμμετοχής από τα κάτω, ενισχύοντας ταυτόχρονα την εξαθλίωση των λαϊκών τάξεων γενικότερα και εκτινάσσοντας τις κοινωνικές ανισότητες.

Πρέπει να παραδεχτούμε, σύντροφοι, ότι ως τώρα από την κρίση αυτή, γενικά, δεν έχουν επωφεληθεί οι προοδευτικές δυνάμεις, αλλά μάλλον οι αντιδραστικές δυνάμεις σε όλο τον κόσμο. Για αυτό και πρέπει να δούμε το εργαλείο της αντιπολίτευσης, πώς να διαρθρώσουμε τις προτάσεις μας, είτε με τη μορφή κόμματος, είτε με μορφές ανεξάρτητης κοινωνικής οργάνωσης, συνδικάτων, φεμινιστικών οργανώσεων, οικολογικών οργανώσεων, πώς να διαρθρώσουμε την αντιπολίτευση αυτή. Αυτό το ζήτημα παραμένει ερώτημα και όχι μόνο στη Μέση Ανατολή. Είναι σε όλο τον κόσμο, που τίθεται το ίδιο ερώτημα.

Επομένως, υπάρχουν πολλές προκλήσεις, υπάρχουν κίνδυνοι, αλλά επίσης υπάρχουν και δυνατότητες. Πράγμα που είναι ενδιαφέρον. Αυτό που είναι σημαντικό είναι να επαναλαμβάνουμε πάντα ότι ο Φράνσις Φουκουγιάμα είχε άδικο: η ιστορία δεν έχει τελειώσει. Εξακολουθεί να είναι ανοιχτή και το ζήτημα είναι να οικοδομήσουμε αυτή την προοδευτική εναλλακτική. Έχω κι εγώ ιδέες, αλλά είναι κυρίως πώς όλοι και όλες μαζί θα πρέπει να τις σκεφτούμε για να μπορέσουμε να την οικοδομήσουμε.

[Απομαγνητοφώνηση και μετάφραση της εισηγητικής παρέμβασης του Joseph Daher στην εκδήλωση "Επανάσταση και Αντεπανάσταση στη Μέση Ανατολή", από το elaliberta.gr, στην Εργατική Λέσχη Καλλιθέας, 25/10/2019]

<https://tpt4.org/?p=3965>

Γραφείο της 4ης Διεθνούς

Αλληλεγγύη με τη λαϊκή εξέγερση στη Χιλή

Από τις 18 Οκτώβρη βρισκόμαστε μπροστά στην πιο ισχυρή λαϊκή εξέγερση από την εποχή της Λαϊκής Ενότητας στη Χιλή (1970-1973). Σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που κλονίζεται από μεγάλα κινήματα κατά του νεοφιλελευθериσμού, του αυταρχισμού και της διαφθοράς -κατά τους πρόσφατους μήνες υπήρξαν εξεγέρσεις σε Γαλλία, Πουέρτο Ρίκο, Χονγκ Κονγκ, Λίβανο, Χιλή, Ισημερινό, Ονδούρα, Νικαράγουα, Αϊτή, Ιράκ, Σουδάν και Αλγερία- η χιλιανή λαϊκή εξέγερση έχει εξαιρετική σημασία και συμβολισμό.

Η βίαιη κυβερνητική καταστολή του Πινιέρα, με βάση την κήρυξη έκτακτης κατάστασης και απαγόρευσης κυκλοφορίας, καθώς και η χρήση του στρατού με τεχνικές που θυμίζουν το καθεστώς του Πινοσέτ, όχι μόνο δε σταμάτησαν την κινητοποίηση, αλλά και την τροφοδότησαν γενικεύοντας την αγανάκτηση στη χώρα και την απομόνωση της κυβέρνησης. Μαζί με τη νίκη της λαϊκής κινητοποίησης στον Ισημερινό, με επικεφαλής τους ιθαγενείς λαούς λίγες εβδομάδες νωρίτερα, η χιλιανή εξέγερση θέτει τη Λατινική Αμερική και πάλι στην πρωτοπορία της σύγκρουσης με το νεοφιλελευθериσμό.

Η κεντρικότητα της νεολαίας στο κίνημα

Το κίνημα ξεκίνησε ως απάντηση στην αύξηση των ειστηρίων στο μετρό που επέβαλε η δεξιά κυβέρνηση

του Σεμπαστιάν Πινιέρα στις 4 Οκτωβρίου. Στις 7 Οκτωβρίου, οι μαθητές λυκείων κινητοποιήθηκαν με το σύνθημα "απόφυγε, μην πληρώνεις, είναι τρόπος Αγώνα" και σταμάτησαν να πληρώνουν. Η κίνηση αυτή εξέγερσης άναψε το φτίλι μετά από χρόνια ανησυχιών, αλλιά και υποταγής και καταστολής των λαϊκών στρωμάτων. Η "αφύπνιση" είναι ένα από τα πιο ισχυρά συνθήματα στις κινητοποιήσεις. Πρέπει να υπογραμμίσουμε το γεγονός ότι οι αγώνες των φοιτητών -ιδιαίτερα αυτών που έγιναν το 2006 και το 2011- έπαιξαν καθοριστικό ρόλο για τη ριζοσπαστικοποίηση της νεολαίας και για τις μοριακές διαδικασίες κοινωνικής επανακινητοποίησης που αναδύθηκαν στο τωρινό κίνημα.

Στις 14 Οκτωβρίου, το "δεν πληρώνω" στις συγκοινωνίες ήταν ήδη μαζικό και πολλοί σταθμοί του μετρό έκλεισαν. Στις 18 μετατράπηκε σε ανοιχτή σύγκρουση με τις κυβερνητικές δυνάμεις, καθώς έγινε η πρώτη σύγκρουση με την αστυνομία και εμφανίστηκαν και οι πρώτες κατασρόβες και τηγάνια. Την ίδια μέρα, ο Πινιέρα (που είναι επίσης και ένας από τους πλουσιότερους άνδρες στη χώρα) κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, που περιορίζει την ελευθερία κινήσεων και συνανοίσεων, ως απάντηση στις φωτιές σε σταθμούς του μετρό και σε μερικά σούπερμαρκετ, πράγμα που ερέθισε τα πνεύματα ακόμα περισσότερο. Τη στιγμή εκείνη το Σαντιάγο παρέλυσε και το κίνημα επεκτάθη-

κε και σε άλλες περιοχές. Τότε η κυβέρνηση επέβαλε και απαγόρευση κυκλοφορίας. Οι μάζες δε συμμορφώθηκαν με τις απαγορεύσεις και μια σκληρή καταστολή ακολούθησε.

Βιαιότητα της καταστολής

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Χιλής, μέσα σε 15 μέρες, 1.574 άτομα χρειάστηκε να νοσηλευτούν από τραυματισμούς, μεταξύ των οποίων 473 από σφαίρες, 305 από πυροβόλα όπλα που δεν προσδιορίστηκαν, 40 από βόλια, 30 από άλλα βλήματα και 157 με βλάβες στα μάτια. Το ινστιτούτο αυτό κατέθεσε 179 μηνύσεις, μεταξύ άλλων για 5 δολοφονίες και 18 σεξουαλικές επιθέσεις. Επιπλέον, 4.271 συλληφείς καταγράφηκαν σε όλη τη χώρα. Ακόμα περισσότερο, σύμφωνα με ορισμένες πηγές, υπάρχουν 42 νεκροί και 141 εξαφανισμένοι από τις διαδηλώσεις της 27ης Οκτωβρίου. Οι αριθμοί αυτοί δίνουν μια ιδέα της έντασης της καταστολής. Όμως, παρά την καταστολή, η λαϊκή αγανάκτηση απλώς ενίσχυσε την κινητοποίηση και, μετά τη γενική απεργία στις 23 και 24 Οκτωβρίου, υπήρξε άλλη μια κορύφωση την περασμένη Παρασκευή, 1η του Νοέμβρη.

Η εξέγερση κατά του νεοφιλελευθερισμού στο πρώτο του εργαστήριο

Ο θυμός, η δυσaréσκεια, οι οδύνες συσσωρεύονται εδώ και πολλά χρόνια. Οι ειρηνικές διαμαρτυρίες αγνοούνταν. Η Χιλή είναι η χώρα που πρωτοπόρησε στην εφαρμογή του νεοφιλελεύθερου μοντέλου και χαρακτηρίζεται από μία από τις διαρθρωτικές του επιπτώσεις: την ισχυρή κοινωνική ανισότητα που επιφέρει μια πολύ οπισθοδρομική αναδιανομή του κοινωνικού εισοδήματος (ενώ πλησιάζει και τις χώρες του ΟΟΣΑ, από την άλλη). Υποταγμένη στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και στις συνθήκες που έχουν επιβάλει οι συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου, ο δρόμος αυτός επελέγη για να ενσωματωθεί η χώρα στην παγκόσμια αγορά και στα συμφέροντα των πολυεθνικών εταιρειών. Μοντέλο που βάθυνε τον εξορυκτικισμό και το agrobusiness, με τις καταστροφικές περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις. Για χρόνια η Χιλή αναφερόταν ως παράδειγμα “του καλού που ο νεοφιλελευθερισμός κάνει στις χώρες που θέλουν να αναπτυχθούν”. Χιλιάδες Λατινοαμερικάνοι μεταναστεύουν στη Χιλή με την ελπίδα να ενταχθούν στον καταναλωτικό παράδεισο.

Η νεοφιλελεύθερη τάξη ιδιωτικοποίησε και εμπορευματοποίησε όλα τα κοινωνικά δικαιώματα και τα στοιχεία που επιτρέπουν τη ζωή και την αναπαραγωγή της. Υγεία, παιδεία, στέγαση, κοινωνική ασφάλιση, οδικές συγκοινωνίες, ηλεκτρισμό, νερό, κλπ. Όλα ιδιωτικοποιήθηκαν και λειτουργούν με λογική αγοράς. Σε ένα περιβάλλον ανεπαρκών μισθών, υπάρχουν μόνο δύο τρόποι για να μπορέσει κανείς να έχει πρόσβαση στα αναγκαία αγαθά και να ενταχθεί, ως καταναλωτής, στην επεκτεινόμενη αυτή αγορά. Ο ένας είναι να δουλεύει διπλά και ο άλλος είναι να δανειστεί. Και οι δύο

αποτελούν ωρολογιακές βόμβες.

Θεσμική κρίση

Το τέλος της στρατιωτικής δικτατορίας του Πινοσέτ και η αντικατάστασή της από δημοκρατικές κυβερνήσεις δεν έθεσαν τέλος στο νεοφιλελευθερισμό. Η Concertacion, η Nueva Mayoria¹ και οι δεξιές κυβερνήσεις κράτησαν την ουσία του κοινωνικού, οικονομικού και καταναλωτικού καθεστώτος που είχε διαμορφωθεί από τη δικτατορία. Οι εργαζόμενοι, οι φοιτητές, οι γυναίκες, οι συνταξιούχοι, οι ιθαγενείς πάλεψαν για χρόνια για να τελειώσουν με αυτή την τάξη των πραγμάτων. Αυτοί που υποσχέθηκαν αλλαγές και με αυτό εκλέχτηκαν με τη λαϊκή ψήφο -η Concertacion και η Nueva Mayoria- πρόδωσαν από κάθε πλευρά τις ελπίδες που ο λαός επανέθεσε στην επαναφορά της δημοκρατίας για τα δικαιώματα που του είχε πάρει η δικτατορία.

Η απόσταση ανάμεσα στο λαό και στα πολιτικά κόμματα που καθοδήγησαν τη μετάβαση προς τη δημοκρατία μεγάλωνε μέρα με την ημέρα. Σήμερα, άβυσσος τους χωρίζει. Το μοντέλο της περιορισμένης δημοκρατίας εμπειρεί τους μηχανισμούς που βαθύνουν το διαζύγιο ανάμεσα στο λαό και στην πολιτική ελίτ.

Σήμερα ο λαός ξεσηκώνεται όχι μόνο κατά του νεοφιλελευθερισμού και των επιπτώσεών του, αλλά και κατά του καθεστώτος που εγκαταστάθηκε το 1990, το οποίο διατήρησε την πολιτική ισχύ της στρατιωτικής μηχανής του Πινοσέτ. Σήμερα, βγαίνει στην επιφάνεια το μίσος από αυτές τις τρεις δεκαετίες μιας δημοκρατίας που στήθηκε για να πλουτίσει τους πλούσιους και να κρατήσει το λαό ατομικοποιημένο, κατατμημένο, αλλοτριωμένο στη δουλειά, στην κατανάλωση, και ναρκωμένο. Η διάσπαση του λαϊκού παράγοντα ενθαρρύνεται από τους μηχανισμούς του νόμου και από το μοντέλο εργασιακών σχέσεων που επίσης κληρονομήθηκαν από τη δικτατορία. Η προσπάθεια να εμποδιστεί μια ανασυγκρότηση των δυνάμεων που μπορούν να επιτρέψουν την ανάπτυξη της πάλης των τάξεων είναι στρατηγικός στόχος της άρχουσας τάξης.

Η διαφθορά και οι καταχρήσεις διαπερνούν την κρατική μηχανή, τις επιχειρήσεις και τις εκκλησίες, την καθολική και την ευαγγελική. Η αστυνομία, ο στρατός, η γερουσία, οι βουλευτές έχουν κλέψει δισεκατομμύρια πέσος, οι επιχειρηματίες πληρώνουν τους νομοθέτες για να φτιάχνουν νόμους υπέρ τους και έχουν αποκαλυφθεί. Σημαντικά στελέχη των εκκλησιών έχουν σεξουαλικά κακοποιήσει παιδιά. Και η χώρα το έχει μάθει. Η οργή και η δυσπιστία κατά όλων των θεσμών μεγαλώνουν. “Όχι για τα 30 πέσος, για τα 30 χρόνια”, λέει ένα σύνθημα που έγινε viral στα κοινωνικά δίκτυα, αναφερόμενο στα 30 πέσος αύξησης του εισιτηρίου στο μετρό έναντι των 30 χρόνων “μετάβασης στη δημοκρατία”, από τη συμφωνία μεταξύ των κομμάτων και του στρατιωτικού καθεστώτος στο δημοψήφισμα του Συντάγματος το 1989. Ακριβώς αυτή η συμφωνη-

μένη και καθοδηγούμενη από το δικτατορικό πυλώνα δημοκρατία, που επικύρωσε το πινοσετικό Σύνταγμα το οποίο εξακολουθεί να ισχύει στη χώρα, είναι η μία από τις αιτίες για την τεράστια πνιγμένη δυσφορία. Και αυτό είναι επίσης που εξηγεί και τη σημασία της έκτασης του αιτήματος για Συντακτική Συνέλευση σε πολύ πλατιά στρώματα του λαϊκού κινήματος.

Λαϊκή αυτο-οργάνωση

Αναμφίβολα, οι λαϊκοί αγώνες των πρόσφατων χρόνων ετοίμασαν στη Χιλή το υπόστρωμα πάνω στο οποίο νέες μορφές λαϊκής αυτο-οργάνωσης αναπτύχθηκαν. Η άνοδος των φοιτητών για το δικαίωμα σε δημόσια εκπαίδευση το 2011 (η “εξέγερση των πινγκουίνων”²), οι κοινωνικο-περιβαλλοντικοί αγώνες κατά του εξορυκτισμού, οι αγώνες των ιθαγενών λαών για τα δικαιώματά τους, η εξέγερση των φοιτητών και των μαθητών στα λύκεια κατά των διακρίσεων και της παρενόχλησης, οι απεργίες και η οργάνωση των γυναικών για τις 8 Μαρτίου το 2018 και 2019 δημιούργησαν τις αντικειμενικές και υποκειμενικές προϋποθέσεις για τη σημερινή κοινωνική έκρηξη, που καθοδηγείται από τις εργαζόμενες τάξεις, από τις γυναίκες που οργανώνονται σε τοπικές και περιφερειακές επιτροπές, από φτωχοποιημένες μεσαίες τάξεις και από ακόμα πιο εξαθλιωμένα στρώματα. Είναι σαν αυτές οι μοναδικές εμπειρίες του κάθε αγωνιζόμενου τομέα στα τελευταία χρόνια να μπήκαν στο ίδιο ενιαίο κανάλι προς ένα εθνικό κίνημα κατά του καταπιεστικού και εκμεταλλευτικού καθεστώτος.

Η ριζοσπαστικοποίηση της διαδικασίας και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός προς την εκτελεστική εξουσία -ο Πινιέρα έδωξε ένα μεγάλο τμήμα της κυβέρνησής του χωρίς αυτός ο ελιγμός να προκαλέσει κάποια εκτόνωση, ενώ διατηρείται σε μεγάλο βαθμό και χάρη στην παθητικότητα ενός μεγάλου τμήματος της αντιπολίτευσης- έχει ανοίξει δυναμικές τοπικής και περιφερειακής αυτο-οργάνωσης, σε αυτό εγγράφονται οι λεγόμενοι “cabildos populares”³. Η μαζικότητα και η διάρκεια των διαμαρτυριών, μαζί με αυτή τη δυναμική αυτο-οργάνωσης, μοιάζουν να έχουν διαμορφώσει τις βάσεις για μια συνολική ανασύνθεση του χιλιανού εργατικού και λαϊκού κινήματος, που εξακολουθεί να μην έχει μπορέσει να ανασυγκροτηθεί μετά τα τρομαχτικά χτυπήματα της δικτατορίας, του νεοφιλελεύθερου ατομισμού και των πρόσκαιρων εργασιακών σχέσεων που τον συνοδεύουν. Η έντονη πολιτικοποίηση των τελευταίων ημερών δίνει την ιδέα στον κόσμο ότι είναι αναγκαίο να αλληλέξει σημερινό Σύνταγμα, μέσα από μια αναγκαία Λαϊκή Συντακτική Εθνοσυνέλευση, που όμως για να είναι “λαϊκή” δεν μπορεί να περιοριστεί σε μια εκπροσώπηση μακριά από τη λαϊκή αυτο-οργάνωση. Έτσι, το Λαϊκό Σύνταγμα, πρέπει να βασιστεί σε μια εθνική συζήτηση μεταξύ των εργαζομένων, σε τοπικές και συνοικιακές συνελεύσεις, μεταξύ των ιθαγενών λαών, των γυναικείων οργανώσεων και των συνδικάτων.

Αλληλεγγύη με το λαϊκό αγώνα στη Χιλή!

Από την 4η Διεθνή θέλουμε να στείλουμε όλη μας την αλληλεγγύη με το χιλιανό λαϊκό κίνημα, να καταγγείλουμε τη βίαιη καταστολή του Πινιέρα, να απαιτήσουμε την απομάκρυνσή του ως βήμα για μια πραγματική πολιτική αλλαγή στη Χιλή. Πιστεύουμε ότι το λαϊκό κίνημα έχει επιτρέψει μια αληθινά δημοκρατική ρήξη με τις κληρονομίες της δικτατορίας και αυτό αποτελεί κρίσιμο στήριγμα για να σταματήσουν και να ανατραπούν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές στη χώρα αυτήν όπου και εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά.

Ιδιαίτερα στηρίζουμε τους αντικαπιταλιστικούς, οικοσολιστικούς και φεμινιστικούς τομείς του χιλιανού λαϊκού κινήματος, που έχουν προωθήσει τις προχωρημένες διαδικασίες αυτο-οργάνωσης και που παλεύουν για να οικοδομηθεί ένα αντικαπιταλιστικό και επαναστατικό πρόγραμμα, που να είναι σε θέση να διαμορφώσει ένα μπλοκ ρήξης τόσο ριζοσπαστικό όσο και ενωτικό, ικανό να προσφέρει προσανατολισμό και στρατηγικό ορίζοντα στη σημερινή διαδικασία.

- Αλληλεγγύη με τον χιλιανό λαό!
- Να σταματήσει η καταστολή!
- Κάτω ο Πινιέρα:
- Εμπρός για αυτοοργάνωση και για λαϊκή εξουσία!
- Για μια λαϊκή, συνταγματική εθνοσυνέλευση, με βάση την αυτοοργάνωση του λαού!
- Όλη η στήριξή μας στην αντικαπιταλιστική, ο -κοσολιστική, φεμινιστική και επαναστατική αριστερά στη Χιλή!

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς
8 Νοεμβρίου 2019

Μετάφραση στα ελληνικά: ΤΠΤ
<https://tpt4.org/?p=3972>

¹ Η Concertacion (ολόκληρος ο τίτλος: Concertacion de Partidos por la Democracia) και η Nueva Mayoria, που τη διαδέχτηκε το 2013, είναι ο κεντροαριστερός συνασπισμός που ιδρύθηκε το 1988 και έβγαλε όλους τους προέδρους, ως το 2010, όταν εξελέγη ο συντηρητικός Πινιέρα.

² Εξέγερση των πινγκουίνων αποκαλέστηκαν μαθητικές και φοιτητικές κινητοποιήσεις εξαιτίας του ντυσίματος σε πηλινά εκπαιδευτικά ιδρύματα.

³ Λαϊκές εκπροσωπήσεις.

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς:

Η Διεθνής Αριστερά πρέπει να υποστηρίξει τον λαό του Χονγκ Κονγκ

Ανακοίνωση:

Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ, μπροστά στο μαζικό κίνημα αντίστασης από τις αρχές Ιουνίου, τελικά υποσχέθηκε να αποσύρει ολοκληρωτικά το νομοσχέδιο για την έκδοση στην Κίνα στις αρχές Σεπτεμβρίου. Ωστόσο, ο λαός αρνήθηκε να σταματήσει το κίνημα. Συνεχίζει να πιέζει για τα πέντε αιτήματά του, που διατυπώθηκαν τον Ιούλιο. Τα τέσσερα πρώτα αφορούν την άμεση κατάσταση (πλήρης απόσυρση του νομοσχεδίου, δημιουργία ανεξάρτητης εξεταστικής επιτροπής για την αστυνομική συμπεριφορά, ανάκληση του χαρακτηρισμού «ταραχές» για την περιγραφή των διαδηλώσεων, αμνηστία για τους συλληφθέντες διαδηλωτές), και η πέμπτη είναι το καθολικό δικαίωμα ψήφου – κάτι που υποσχέθηκε το Πεκίνο στο βασικό νόμο του (1997). Συνέχισαν τις διαδηλώσεις τους επειδή ο αγώνας των τριών μηνών αποκάλυψε ένα απλό γεγονός: η κρυφή ατζέντα του Πεκίνου είναι να τελειώσει εντελώς η αυτονομία του Χονγκ Κονγκ. Αυτή η κατανόηση τους ώθησε να συνεχίσουν τον αγώνα, ο οποίος έχει κλιμακωθεί σε μια μεγάλη μάχη για να σώσει τη αυτονομία του Χονγκ Κονγκ.

Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ, μια μαριονέτα του Πεκίνου, ξεκίνησε ένα νέο γύρο επιθέσεων στις 4 Οκτωβρίου απαγορεύοντας στους διαδηλωτές να φορούν μάσκες μέσω της επίκλησης του διατάγματος του 1922 περί κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Κατά ειρωδικό τρόπο, η τότε βρετανική αποικιακή κυβέρνηση θέσπισε νόμο για την καταστολή, χωρίς επιτυχία, της γενικής απεργίας που καθοδήγησε το ναυτεργατικό συνδικάτο – τότε υπό την ηγεσία του Κ.Κ.Κ. Αυτή τη φορά ο αποικιακός νόμος επιβάλλεται πάλι από μια κινέζικη κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ για να καταστείλει τους «συμπατριώτες της».

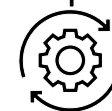
Ο λαός του Χονγκ Κονγκ πάντα στερούνταν το δικαίωμά του να διαχειρίζεται τις δικές του υποθέσεις, είτε υπό τη βρετανική είτε από την κυριαρχία του Πεκίνου. Σε αντίθεση με τους Βρετανούς, το Πεκίνο υποσχέθηκε την καθολική ψηφοφορία στον λαό του Χονγκ Κονγκ, μόνο που ποτέ δεν μπήκε στον κόπο να τιμήσει αυτήν την υπόσχεση. Στην πραγματικότητα, έχει αποδειχθεί, από την άποψη της «εθνικής ταυτότητας», ότι είναι πιο καταπιεστικό από τους Βρετανούς. Χρόνια πριν από το νομοσχέδιο για την έκδοση στην Κίνα, το Πεκίνο είχε ήδη προσπαθήσει να επιβάλει τη δική του σοβινιστική εκδοχή «εθνικής ταυτότητας» στο Χονγκ Κονγκ, κάτι που οι Βρετανοί δεν είχαν κάνει: προσπάθησε να κάνει την κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ να επιβάλει το «Εθνικό πρόγραμμα σπουδών» και το «νομοσχέδιο για τον εθνικό ύμνο», και υπήρξαν επίσης προσπάθειες αντικατάστασης της καντονέζικης με την μανδαρινική ως γλώσσα διδασκαλίας. Αυτές οι προσπάθειες νικήθηκαν με διαδηλώσεις. Επομένως, όταν κατατέθηκε το νομοσχέδιο για την έκδοση στην Κίνα, ο λαός του Χονγκ Κονγκ γνώριζε πολύ καλά ότι μια αποφασιστική αναμέτρηση με το Πεκίνο ήταν πλέον αναπόφευκτη.

Τα 1,7 εκατομμύρια συμμετέχοντες στην πορεία της 16ης Ιουνίου έδειξαν ότι το κίνημα έχει την υποστήριξη της πλειοψηφίας. Το κίνημα δεν απαιτεί ανεξαρτησία, όπως ισχυρίζεται το Πεκίνο. Όπως όλοι λαοί των πρώην αποικιών, ο λαός του Χονγκ Κονγκ δικαιούται επίσης το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής της ανεξαρτησίας. Ωστόσο, το κίνημα του Χονγκ Κονγκ είναι ενωμένο κάτω από τα πολύ μετριοπαθή «πέντε αιτήματα». Υπάρχει ένα μικρό και χαλαρό ρεύμα που έχει σαν φιλοδοξία την ανεξαρτησία, αλλά δεν έχει καμία επιρροή στο κίνημα.

Σε αντίθεση με τις προηγούμενες γενιές, οι νέοι λαχταρούν μια ιδιαίτερη ταυτότητα του Χονγκ Κονγκ, αλλά αυτό δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι θέλουν ανεξαρτησία. Είναι ακριβώς μια αντίδραση στις οθόνες και πιο εθνικιστικές και σοβινιστικές πολιτικές του Πεκίνου. Η Κίνα, στο πλαίσιο του Κ.Κ.Κ., έχει εξελιχθεί σήμερα σε μια κατασταλτική κοινωνία με την οποία λίγιοι στο Χονγκ Κονγκ θέλουν να έχουν σχέση, και από εδώ προκύπτει η φιλοδοξία για ένα «ελεύθερο Χονγκ Κονγκ». Η ανάδυση της «ταυτότητας του Χονγκ Κονγκ» επίσης δεν είναι ένα μεμονωμένο γεγονός. Υπήρξε ανάδυση του εθνικού συναισθήματος μεταξύ των Ταϊβανέζων, των Θιβετιανών και των Ουιγούρων. Όπως και στο Χονγκ Κονγκ, αυτό αποτελεί επίσης απάντηση στο σοβινισμό του Πεκίνου. Θα μπορούσε να ειπωθεί με βεβαιότητα ότι σήμερα το Πεκίνο είναι η αιτία μιας μεγάλης φυγόκεντρης δύναμης που τώρα σφίγγει την Κίνα. Πριν μπορέσει να επιτύχει το στόχο της εθνικής ενοποίησης και δόξας, χάνει ήδη την καρδιά της Ταϊβάν, του Θιβέτ, του «Ξιν Τζιάνγκ» και του Χονγκ Κονγκ.

Η απουσία ενός σημαντικού αριστερού ρεύματος στο Χονγκ Κονγκ αντικατοπτρίζει ένα εξαιρετικά αδύναμο εργατικό κίνημα. Οι φρικτές πρακτικές του Κ.Κ.Κ., στο όνομα του «κομμουνισμού» και του «σοσιαλισμού», δυσφημίζουν συνεχώς τις αριστερές ιδέες, δημιουργώντας ένα εχθρικό περιβάλλον εναντίον τους. Αυτό εξηγεί γιατί το σημερινό κίνημα εξακολουθεί να περιορίζεται στα πέντε αιτήματα και δεν αναδεικνύει κοινωνικοοικονομικά αιτήματα παρά τις τεράστιες ανισότητες στην πόλη. Ωστόσο, η νεολαία αναγκάστηκε να προσφύγει στην εργατική τάξη κατά τη διάρκεια του αγώνα και η κοινή προσπάθεια της νεολαίας και των συνδικάτων κατέστησε δυνατό, για πρώτη φορά σε μισό αιώνα, το ξέσπασμα μιας γενικής απεργίας που παρέλυσε το μισό Χονγκ Κονγκ στις 5 Αυγούστου. Όσο περισσότερο η αριστερά μπορεί να αποδείξει τη δύναμη της εργατικής τάξης στην πραγματική πάλη, τόσο περισσότερο θα είναι σε θέση να αποδείξει τη χρησιμότητά της για άλλη μια φορά.

Το Πεκίνο κατηγορεί το κίνημα ότι είναι πράκτορας «ξένης παρέμβασης». Λαμβάνοντας υπόψη την αποικιακή κληρονομιά του Χονγκ Κονγκ, τα παν-δημοκρατικά κόμματα έχουν μακροχρόνιους δεσμούς με τα αμερικανικά και τα βρετανικά κόμματα της άρχουσας τάξης. Ωστόσο, δεν έχουν καθόλου ηγετικό ρόλο στο σημερινό κίνημα. Παίζουν μόνο υποστηρικτικό ρόλο. Κανείς

δεν μπορεί να διαγράψει το γεγονός ότι καθοδηγείται κυρίως από χιλιάδες ριζοσπαστικούς νεολταίους που δίνουν στο κίνημα την κατεύθυνση του. Δεν συνδέονται καθόλου με τα σημερινά πολιτικά κόμματα και θαυμάζουν τον αυθορμητισμό τόσο πολύ που δεν εμπιστεύονται καθόλου τις οργανώσεις και τα κόμματα και έχουν σχεδόν μηδενική πολιτική εμπειρία. Η απειρία τους οδήγησε ορισμένους από αυτούς να πιστεύουν ότι οι ΗΠΑ είναι μια πραγματικά δημοκρατική χώρα. Έκαναν λάθη, αλλά δεν ελέγχονται από «ξένες δυνάμεις». Στην πραγματικότητα, δεν μπορούν να ελεγχθούν από κανέναν.

Μια πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι σχεδόν το 40% των φοιτητών ισχυρίζονται ότι είναι «τοπικιστές», αλλά το πώς το ερμηνεύει αυτό η ριζοσπαστική νεολαία ποικίλλει στο εσωτερικό της. Πολύ πριν από αυτό το κίνημα η εθνοκεντρική ερμηνεία είχε τη μεγαλύτερη επιρροή μεταξύ εκείνων που ισχυρίζονται ότι είναι «τοπικιστές». Ωστόσο, όταν το κίνημα αυτό εξελίχθηκε σε τεράστια κινητοποίηση, εμφανίστηκαν απαραίτητα πολιτισμικές και αντιφατικές τάσεις. Ενώ υπάρχει ένα εθνοκεντρικό ρεύμα που εκδηλώνει αντι-ηπειρωτικό αντι-μεταναστευτικό συναίσθημα, υπήρξε επίσης ένα πολύ μεγαλύτερο ρεύμα που προσπάθησε να κερδίσει τους κινέζους μετανάστες από την ηπειρωτική Κίνα. Η ευθύνη της αριστεράς είναι να ενταχθεί στον αγώνα και να πείσει τη νεολαία με τη δημοκρατική και ενωτική θέση της και όχι να βρεθεί έξω από αυτόν.

Αυτό δεν σημαίνει ότι «ξένες δυνάμεις» είναι εντελώς άσχετες ή ότι δεν ενδιαφέρονται να παρέμβουν στο Χονγκ Κονγκ. Αλλά το Χονγκ Κονγκ δεν είναι συγκρίσιμο με την Ουκρανία. Ενώ η ΕΕ και το ΝΑΤΟ είναι νέοι παίκτες στην αναταραχή της Ουκρανίας από τις αρχές του αιώνα, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ αναγνωρίζονταν πάντοτε σιωπηρά από το Πεκίνο ως έχοντες συμφέροντα στο Χονγκ Κονγκ. Η αποκαλούμενη «μία χώρα, δύο συστήματα», που κατοχυρώθηκε αρχικά στην κοινή Σινο-Βρετανική δήλωση του 1984 και στη συνέχεια στο βασικό νόμο του 1997, ήταν από την αρχή ένας ιστορικός συμβιβασμός του Πεκίνου με τη Δύση με αντάλλαγμα την άδεια από την δεύτερη να επανενσωματωθεί στον παγκόσμιο καπιταλισμό. Η επίσημη υπόσχεση του βασικού νόμου ότι «το προηγούμενο καπιταλιστικό σύστημα και ο τρόπος ζωής θα παραμείνει αμετάβλητος για 50 χρόνια» σκοπεύει πρώτα απ' όλα για να κατευθύνει τη δυτική επιρροή και τα επιχειρηματικά συμφέροντα. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο ο βασικός νόμος επιτρέπει στο Χονγκ Κονγκ να τηρεί το δικό του βρετανικό δίκαιο, επιτρέποντας στα δικαστήρια του να προσλαμβάνουν αλλοδαπούς δικαστές (άρθρο 92) και ακόμη και στο βαθμό που επιτρέπει στους αλλοδαπούς να υπηρετούν ως δημόσιοι υπάλληλοι από χαμηλές έως υψηλές θέσεις στο υπουργικό και στο ανώτατο εκτελεστικό επίπεδο (άρθρο 101). Οι ρήτρες αυτές προστατεύουν αποτελεσματικά τα δυτικά εμπορικά και πολιτικά συμφέροντα εκεί. Ως εκ τούτου, δεν είναι προς το συμφέρον τους η αποσταθεροποίηση του Χονγκ Κονγκ. Αυτό εξηγεί επίσης γιατί το Ηνωμένο

Βασίλειο και οι ΗΠΑ ειδοποίησαν σιωπηρά τους πανδημοκράτες του Χονγκ Κονγκ να δεχθούν το πακέτο πολιτικών μεταρρυθμίσεων του Πεκίνου το 2014 πριν από το ξέσπασμα του κινήματος της ομπρέλλας.

Είναι η μονομερής αλληλαγή στην πολιτική του Πεκίνου για το Χονγκ Κονγκ και ιδιαίτερα η προσπάθειά του να καταθέσει το νομοσχέδιο για την έκδοση στην Κίνα, που είναι άμεσα υπεύθυνο τόσο για την αναταραχή του Χονγκ Κονγκ όσο και για τη δυτική κριτική κατά του Πεκίνου για το νομοσχέδιο. Εξάλλου, το νομοσχέδιο δεν αφορά μόνο τους Κινέζους, αλλά και κάθε ξένο που τυχάνει να βρίσκεται στο Χονγκ Κονγκ. Κατά τύχη υπάρχει τώρα ένα κοινό συμφέρον με την στενή έννοια του όρου, μεταξύ της Δύσης και του λαού του Χονγκ Κονγκ για το θέμα του νομοσχεδίου περί εκδόσεων στην Κίνα. Και οι δύο θέλουν να αποσυρθεί το νομοσχέδιο. Αλλά ακόμα και μετά την απόσυρση του νομοσχεδίου, η αυτονομία του Χονγκ Κονγκ εξακολουθεί να κινδυνεύει, επομένως εξακολουθεί να υφίσταται μια δύσκολη κατάσταση: αν και τα συμφέροντα του εργαζόμενου λαού του Χονγκ Κονγκ διαφέρουν θεμελιωδώς από αυτά των δυτικών κυβερνήσεων, παρόλα αυτά εμφανίζονται και οι δύο να απαιτούν από το Πεκίνο να τιμήσει την υπόσχεσή του έναντι της αυτονομίας του Χονγκ Κονγκ. Το νομοσχέδιο των Ηνωμένων Πολιτειών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Δημοκρατία στο Χονγκ Κονγκ δείχνει ότι οι κυβερνώσες ελίτ των ΗΠΑ εξακολουθούν να προσπαθούν να συνδέσουν το ζήτημα του Χονγκ Κονγκ με τη δική τους εξωτερική πολιτική. Η αριστερά πρέπει να υπενθυμίσει στον λαό του Χονγκ Κονγκ ότι αυτό δείχνει ότι η αυτοκρατορία των ΗΠΑ δεν είναι ποτέ ο πραγματικός τους φίλος. Και ότι οι δημοκρατικοί τους φίλοι πρέπει να βρεθούν ανάμεσα στα εκατομμύρια των αμερικανών εργαζομένων που αντιτίθενται στον Τραμπ.

Ενώ τόσο η ηπειρωτική Κίνα όσο και το Χονγκ Κονγκ είναι καπιταλισμοί, υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των δύο, όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Ενώ το τελευταίο επιτρέπει, αν και με σαφή όρια, την ύπαρξη ενός κοινωνικού κινήματος, η πρώτη δεν επιτρέπει κανένα. Στην πραγματικότητα, αυτό το χαρακτηριστικό του Χονγκ Κονγκ ανησυχεί όλο και περισσότερο το Πεκίνο. Από την αρχή του αιώνα, όλο και περισσότεροι άνθρωποι στην ηπειρωτική χώρα έχουν αρχίσει να μιμούνται το κοινωνικό κίνημα του Χονγκ Κονγκ και άρχισαν να οργανώνονται, άτυπα ή μέσω ΜΚΟ. Αυτή ήταν η τιμή που έπρεπε να πληρώσει το Πεκίνο για να χρησιμοποιήσει το Χονγκ Κονγκ σαν βοήθεια στην οικοδόμηση του νέου καπιταλισμού της Κίνας. Όλο και περισσότερο το Πεκίνο διαπιστώνει ότι η τιμή είναι πολύ υψηλή και από τότε που ο Ξι Τζινπίνγκ ήρθε στην εξουσία το 2012, το Πεκίνο πρέπει να είχε σκεφτεί ότι είχε γίνει αρκετά ισχυρό ώστε να σκίσει τον Βασικό Νόμο. Αυτός ο νόμος προσπαθεί να κρατήσει παγωμένο ένα είδος καπιταλισμού που βασικά παράγει διακρίσεις και εκμεταλλεύεται τους εργαζόμενους και είναι επομένως αντιδραστικός. Ωστόσο, περιέχει

επίσης ρήτρες που προστατεύουν τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα. Η διεθνής αριστερά πρέπει να υποστηρίξει τον αγώνα του λαού του Χονγκ Κονγκ να υπερασπιστεί και να επεκτείνει τα δικαιώματά του, όχι μόνο λόγω της εγγενούς αξίας του αγώνα του, αλλά και επειδή ο αγώνας του συνεχίζει να εμπνέει το κοινωνικό κίνημα της Κίνας, όσο μικρό και καταπιεσμένο και αν είναι τώρα.

Όποιες και αν είναι οι αδυναμίες που έχει επιδείξει το κίνημα κατά του νομοσχεδίου για την έκδοση, έχει μεγάλη ιστορική σημασία: πρόκειται για το πρώτο δημοκρατικό κίνημα σε ένα μέρος της Κίνας που είναι ταυτόχρονα μαζικό, ριζοσπαστικό και επαναστατικό, τόσο ισχυρό που εξαναγκάζει ακόμη και την κυβέρνηση που υποστηρίζεται από το Πεκίνο να υποχωρήσει. Είναι η νέα αφύπνιση μιας δημοκρατικής συνείδησης, ντυμένη με μια «ταυτότητα του Χονγκ Κονγκ». Η πολιτική απεργία έχει επίσης αφήσει ένα βαθύ σημάδι στη συνείδηση των εργαζομένων: τους διδάσκει τη μεγάλη αξία της μη συμμόρφωσης. Το κίνημα του Χονγκ Κονγκ εκθέτει επίσης τη μεγάλη αδυναμία του «τέλειου αυταρχισμού» της Κίνας. Για περισσότερο από τέσσερις μήνες το Πεκίνο δεν είναι σε θέση να αποκαταστήσει την τάξη σε αυτή την πόλη. Το Χονγκ Κονγκ, με την αποικιακή κληρονομιά του, για καλό ή για κακό, έχει γίνει ένα οδυνηρό αγκάθι στη σάρκα του δράκου. Ο δράκος είναι ήδη σε όλο και πιο κακή κατάσταση. Ο θάνατος αυτού του θηρίου στα χέρια του προοδευτικού κοινωνικού κινήματος είναι καθοριστικής σημασίας για τον μελλοντικό δημοκρατικό μετασχηματισμό της Κίνας. Αυτό εξελίσσεται σε ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα στον 21ο αιώνα. Από την μια πλευρά, η

άνοδος του κινεζικού καπιταλισμού δημιούργησε τη μεγαλύτερη εργατική τάξη στον κόσμο και στην ιστορία, ενώ από την άλλη, ο αυταρχικός καπιταλισμός του αποτελεί επίσης μια από τις μεγαλύτερες απειλές για την ανθρωπότητα και το κλίμα του πλανήτη. Ένας δημοκρατικός μετασχηματισμός στην Κίνα αποτελεί προϋπόθεση για την επίλυση όλων αυτών των προβλημάτων. Αυτό επίσης κάνει την υποστήριξή μας στον αγώνα του λαού του Χονγκ Κονγκ για δημοκρατία και δικαιοσύνη ακόμα πιο επείγουσα από ποτέ.

- Είμαστε στο πλευρό του λαού του Χονγκ Κονγκ!
- Πέντε αιτήματα, ούτε ένα λιγότερο!
- Μποϊκότ στις κινέζικες υπερπόντιες επενδύσεις!
- Δημοκρατία στο Χονγκ Κονγκ και στην ηπειρωτική Κίνα!
- Κάτω η μονοκομματική δικτατορία!
- Απορρίπτουμε τις παρεμβάσεις των κυβερνήσεων Τραμπ και Τζόνσον!
- Διεθνής αλληλεγγύη μεταξύ των εργαζομένων και όλων των προοδευτικών δυνάμεων!

Εκτελεστικό Γραφείο της Τέταρτης Διεθνούς
21 Οκτωβρίου 2019
www.internationalviewpoint.org

Μετάφραση στα ελληνικά από το e la liberta
<https://tpt4.org/?p=3955>

Γραφείο της 4ης Διεθνούς

Να υπερασπιστούμε τα δημοκρατικά δικαιώματα του καταλανικού λαού

Ενάντια στις άδικες καταδίκες και ενάντια στην καταστολή

Η δημοσίευση της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου την περασμένη Δευτέρα, 14 Οκτωβρίου, μετά τη δίκη αρκετών ηγετών της ανεξαρτησίας, προκάλεσε κύμα διαμαρτυριών στην Καταλονία και, σε μικρότερο βαθμό, σε άλλες περιοχές του ισπανικού κράτους, ακόμη και σε ορισμένες ευρωπαϊκές πόλεις.

Η καταδίκη των 12 κοινωνικών και πολιτικών ηγετιδών/τών για την ανεξαρτησία, εννέα από αυτές/ούς σε ποινές φυλάκισης μεταξύ 9 και 13 ετών, θεωρείται ως συλλογική τιμωρία ενός ολόκληρου λαού που τόλμησε να βρεθεί αντιμέτωπος με το πολιτικό καθεστώς της μετα-Φράνκο μετάβασης και το θεσμικό σύστημα του Συντάγματος του 1978. Πρόκειται για μια άδικη και παράνομη ποινή μετά από μια μακρά δικαστική διαδικασία φορτωμένη με παρατυπίες και στην οποία οι δικαστές χρησιμοποίησαν την υπάρχουσα νομοθεσία με μια οπισθοδρομική έννοια – σε μια λογική που μπορούμε να ονομάσουμε δικαστικό πόλεμο. Η «διαδικασία της ανεξαρτησίας» εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από τη ριζοσπαστικοποίηση πολύ μεγάλων τμημάτων του καταλανικού πληθυσμού, όταν η προσπάθεια για μεταρρύθμιση του Καθεστώτος Αυτονομίας το 2006 παραμορφώθηκε εντελώς από την κυβέρνηση του PSOE στο ισπανικό κοινοβούλιο. Αργότερα, αυτό μεταφέρθηκε στο Συνταγματικό Δικαστήριο από την αντιδραστική δεξιά που εκπροσωπείται από το PP. Αυτό εκτιμήθηκε, πολύ πέρα από τα παραδοσιακά εθνικιστικά ρεύματα, ως πραγματική συλλογική ταπείνωση και αντιδημοκρατική επιβολή. Επομένως δεν μπορεί να προβλεφθεί ο αντίκτυπος που θα έχει η ηρόσφατη απόφαση σε μακροπρόθεσμη βάση και ποια σενάρια μπορεί να ανοίξει στο μέλλον.

Να θυμάστε ότι, μετά από δύο χρόνια προφυλάκισης, η ποινή αυτή καταδικάζει σε 104 χρόνια φυλάκισης τους/τις κατηγορούμενους/ες, κηρύσσοντας τους/ες ενόχους/ες για καταστροφή και υπεξαίρεση δημόσιων πόρων. Η σκληρότητα της ποινής (σε παγκόσμια κλίμακα υψηλότερη σε χρόνια φυλάκισης από εκείνη που επιβλήθηκε στα άτομα που είχαν κριθεί και καταδικαστεί για την άμεση συμμετοχή τους στο στρατιωτικό πραξικόπημα της 23ης Φεβρουαρίου 1981) και η πολιτική φύση της δίκης προκάλεσαν βαθύτατη αγανάκτηση στην Καταλονία. Το βασικό περιεχόμενο της καταδίκης είναι ότι έχουν καταδικαστεί για δημόσιες ταραχές και πρόνομη συμπεριφορά για τα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώ-

βριο του 2017. Αυτό συνεπάγεται ποινικοποίηση του δικαιώματος συλλογικής διαμαρτυρίας και άσκησης θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως αυτά της έκφρασης, του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι και της διαδήλωσης. Είναι η πολιτική και συλλογική ανυπακοή που έχει καταδικαστεί με αυτή την καταδίκη, η οποία από τώρα και στο εξής θα θέσει ένα προηγούμενο που θα εφαρμόζεται εκτενώς σε οποιαδήποτε μορφή διαμαρτυρίας ή ειρηνικής αντίστασης κατά των αποφάσεων, των νόμων και των ποινών που μπορεί να εφαρμόζονται από τις κρατικές αρχές.

Ένα νέο άλμα στην πολιτική εμπλοκή

Η αντιδημοκρατική οπισθοδρόμηση της μεταφρανκικής ισπανικής μοναρχίας δεν είναι κάτι νέο. Ο νόμος LOAPA (νόμος προοριζόμενος να σταματήσει την αποκέντρωση του κράτους μετά το «αποτυχημένο» πραξικόπημα του 1981), η κρατική τρομοκρατία που ασκήθηκε από τις κυβερνήσεις του PSOE κατά τη δεκαετία του 1980 εναντίον της ETA, ο «νόμος φίμωτρο» που ενέκρινε ο Ραχόι για να περιορίσει τους αγώνες των αγανακτισμένων μετά το 15 Μ (και που περιορίζει σοβαρά την ελευθερία της διαδήλωσης, της συνάθροισης, της απεργίας και της πληροφόρησης) και την άγρια καταστολή του δημοψηφίσματος της 1ης Οκτωβρίου 2017 στην Καταλονία σηματοδότησαν μια κατασταλτική σκληρήνωση του ισπανικού κράτους. Παρόλο που η δυναμική αυτή εξελίσσεται ήδη σε διεθνές επίπεδο ως αποτέλεσμα της κρίσης ηγεμονίας του νεοφιλελευθερισμού και της αυταρχικής σκληρήνωσης που την συνοδεύει, είναι εξίσου αληθές ότι η φύση της μετά-Φράνκο μετάβασης, η οποία αποκλήρυξε την καταδίκη των εγκλημάτων των εκπροσώπων του προηγούμενου καθεστώτος και την εκκαθάριση των κρατικών μηχανισμών που προέρχονται από τη δικτατορία, ενισχύουν αυτή τη δυναμική. Ωστόσο, αυτή η καταδικαστική απόφαση αποτελεί πραγματικό σημείο καμπής, μια πολύ σοβαρή απειλή για τα κοινωνικά κινήματα και την αριστερά και πολύ επικίνδυνο προηγούμενο για το μέλλον της δημοκρατίας στο ισπανικό κράτος στο σύνολό του.

Η δυναμική της κινητοποίησης και της αυτο-οργάνωσης

Μετά από χρόνια μαζικών κινητοποιήσεων υπέρ της ανεξαρτησίας και με πηλτιά υποστήριξη από τον καταλανικό πληθυσμό (πάνω από το 80% στις δημοσκοπήσεις) του αιτήματος του δικαιώματος αυτοδιάθεσης

(που ονομάζεται επίσης «δικαίωμα λήψης αποφάσεων»), η ποινή οδήγησε σε πιο μαχητικές και δυναμικές κινητοποιήσεις (σε ένα εύρος πολιτικής ανυπακοής με αποκλεισμούς οδών επικοινωνίας που κορυφώθηκε στην κατάληψη του αεροδρομίου της Βαρκελώνης στις 14, σε μίμηση των μεθόδων του αγώνα των ακτιβιστών του Χονγκ Κονγκ) και εξακολουθούν να είναι σε μεγάλο βαθμό ειρηνικές. Η γενική απεργία της περασμένης Παρασκευής, 18 Οκτωβρίου, η οποία συγκλήθηκε με τις αποκλεισμένες «πορείες για την ελευθερία» ήταν η πιο μαζική κινητοποίηση μέχρι στιγμής, καταλήγοντας σε μια διαδήλωση με περισσότερους από μισό εκατομμύριο συμμετέχοντες.

Να σταματήσει η καταστολή: αλληλεγγύη στον λαό της Καταλονίας!

Παρ' όλα αυτά, υπήρξαν σημαντικές συγκρούσεις μειοψηφιών με τις κατασταλτικές δυνάμεις, κάτι που μέχρι στιγμής ήταν πρωτοφανές. Αυτές οι συγκρούσεις χρησιμοποιήθηκαν από τις καταπιεστικές δυνάμεις για να γενικεύσουν μια όλο και πιο σκληρή και αδιάκριτη καταστολή, ιδίως εναντίον της νεολαίας, με την ενεργό συμμετοχή της καταλανικής αστυνομίας. Σε ένα προεκλογικό πλαίσιο, τα επεισόδια εγκαίνισαν μια ευρεία καμπάνια ποινικοποίησης της υποστήριξης της ανεξαρτησίας και της διαφωνίας γενικά, την οποία καταγγέλλουμε ανοιχτά. Όχι μόνο χρησιμοποιούνται έκτακτες κατασταλτικές μέθοδοι που οδήγησαν σε 194 συλλήψεις (το 16% είναι κάτω των 18 ετών), σε προδικαστική κράτηση 28 διαδηλωτών (το γραφείο του γενικού εισαγγελέα διέταξε την προσωρινή κράτηση όλων όσων συνελήφθησαν στη διάρκεια των ταραχών), σε 576 τραυματισμούς (από τους οποίους 4 έχουν χάσει την όραση του ενός ματιού από τους πυροβολισμούς με χρήση εξοπλισμού ελέγχου των ταραχών), αλλά υπήρξαν επίσης πολυάριθμες επιθέσεις εναντίον των μέσων ενημέρωσης από την αστυνομία. Επιπλέον, παρατηρήθηκαν επίσης επιθέσεις εναντίον διαδηλωτών από ακροδεξιούς (μερικές φορές με τη σαφή συνεργασία των κατασταλτικών δυνάμεων), τόσο στην Καταλονία όσο και σε άλλες περιοχές όπου

υπήρξαν κινητοποιήσεις αλληλεγγύης.

Αντιμέτωπη με τις κινητοποιήσεις στην Καταλονία, η ισπανική κυβέρνηση δεν έχει άλλη πολιτική από την απειλή της ενίσχυσης της καταστολής και, υπό την πίεση της δεξιάς και της ακροδεξιάς τρεις εβδομάδες πριν από τις νέες γενικές εκλογές, λέει ότι δεν θα αποκλείσει οποιοδήποτε κατασταλτικό σενάριο, (που θα της επέτρεπε να ελέγχει άμεσα την καταλανική αστυνομία), το άρθρο 155 του Συντάγματος (πράγμα που θα σήμαινε την κατάργηση της καταλανικής αυτονομίας) ή ακόμη και κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Καλούμε σε αλληλεγγύη στις δυνάμεις στην Καταλονία και το ισπανικό κράτος στο σύνολό του, που αγωνίζονται για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες ενάντια στην κλιμάκωση της καταπίεσης, και επαναλαμβάνουμε την υποστήριξή μας σε μια δημοκρατική λύση στην συνεχιζόμενη πολιτική σύγκρουση, η οποία δεν μπορεί να περιοριστεί σε ένα πρόβλημα δημόσιας τάξης.

- Ελευθερία των πολιτικών κρατουμένων! Αμνηστία!
- Απελευθέρωση όλων των συλληφθέντων και φυλακισμένων διαδηλωτών!
- Για το δικαίωμα των Καταλανών στην αυτοδιάθεση!
- Να σταματήσει η αστυνομική και τη φασιστική καταστολή!

Εκτελεστικό Γραφείο της Τέταρτης Διεθνούς,
23/10/2019

Μετάφραση: e la llibertat

Executive Bureau of the Fourth International, «Defend the democratic rights of the Catalan people against an unjust sentence and against repression», International Viewpoint, 23 Οκτωβρίου 2019.

<https://tpt4.org/?p=3960>

Κινητοποίηση τώρα κατά της κλιματικής καταστροφής

Ανακοίνωση του Γραφείου της 4ης Διεθνούς

Η εβδομάδα 20-27 Σεπτεμβρίου κατέγραψε μια ιστορική κινητοποίηση για την κλιματική δικαιοσύνη. Με πάνω από 7,5 εκατομμύρια διαδηλωτές σε 185 χώρες, υπήρξε η μεγαλύτερη συντονισμένη κινητοποίηση στον πλανήτη μετά από τον πόλεμο στο Ιράκ το 2003.

Μια νέα γενιά αναδύεται μέσα από τη συλλογική και πολιτική δράση. Η δύναμη και η αποφασιστικότητά της ενθαρρύνουν και άλλους τομείς της κοινωνίας -συνδικαλιστές, επιστήμονες, γονείς...

Η κλιματική και κοινωνική καταστροφή είναι τώρα

Η αύξηση κατά 1,1°C της μέσης θερμοκρασίας της γης, που έχει επέλθει από τα μέσα του 19ου αιώνα, έχει ήδη δραματικές επιπτώσεις. Ο πολυπληθισμός και η επιδείνωση ακραίων φαινομένων -πυρκαγιές, πλημμύρες, ξηρασίες, κυκλώνες και τυφώνες, ...- πλήττουν ολόκληρες περιοχές. Οι λιμοί, που αυξάνουν για τρίτη διαδοχική χρονιά, πλήττουν πάνω από 820 εκατομμύρια ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Το ένα τέταρτο της ανθρωπότητας απειλείται με έλλειψη νερού. Είναι πάνω από 2.500 οι συγκρούσεις γύρω από την πρόσβαση σε ορυκτά καύσιμα, νερό, τροφή και γη.

Οι περιβαλλοντικές ανισότητες επιδεινώνουν περαιτέρω τις κοινωνικές, φυλετικές ανισότητες και τις ανισότητες φύλου. Εάν οι πλούσιοι καταστρέφουν τον πλανήτη (οι πλούσιοι από τις πλούσιότερες χώρες εκπέμπουν πάνω από 2.000 φορές περισσότερα αέρια

θερμοκηπίου από τους φτωχότερους των φτωχότερων χωρών), είναι οι εργαζόμενες τάξεις, οι λαοί του Νότου, οι φυλετικοποιημένοι άνθρωποι και οι γυναίκες αυτοί που υποφέρουν το περισσότερο από τις κλιματικές καταστροφές, αυτοί που ζουν στις πιο μολυσμένες περιοχές, αυτοί που υποφέρουν από έλλειψη πόσιμου νερού και από υποβάθμιση της καθημερινής ζωής.

Εδάφη, ωκεανοί και παγωμένες περιοχές: φαύλοι κύκλοι που πρέπει αμέσως να σπάσουν!

Το ένα τέταρτο των εδαφών έχει ήδη υποβαθμιστεί από τη βιομηχανική γεωργία και κτηνοτροφία και σε αυτήν οφείλεται το ένα τρίτο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (έκθεση ΔΕΕΚΑ, 8 Αυγούστου 2019). Όσο επιδεινώνεται η κλιματική κρίση τόσο και περισσότερα εδάφη υποβαθμίζονται, τόσο λιγότερο διοξείδιο του άνθρακα απορροφάται και, άρα, μπορεί να συμβάλει στην πάλη κατά της κλιματικής αλλαγής.

Οι πάγοι που λιώνουν, οι ωκεανοί που ζεσταίνονται και η άνοδος του επιπέδου της θάλασσας απειλούν το ένα τέταρτο του πληθυσμού σε παράκτιες περιοχές, σε ψηλά βουνά ή στην αρκτική περιοχή, ιδιαίτερα ιθαγενείς λαούς (έκθεση της ΔΕΕΚΑ της 25 Σεπτεμβρίου). Η αύξηση του νερού εξαιτίας της θέρμανσης και του λιώσιμου των πάγων (Γροιλανδία, Ανταρκτική) θα προκαλέσει την άνοδο του επιπέδου της θάλασσας κατά τουλάχιστον ένα μέτρο στα τέλη του αιώνα. Οι ωκεανοί παίζουν πρωτεύοντα ρόλο στον αγώνα κατά της κλι-

ματικής αλλαγής, καθώς απορροφούν το ένα τέταρτο του εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα και το 90% της θερμότητας που οφείλεται στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από το 1970 και μετά. Όμως, η αύξηση της θερμοκρασίας τους και η οξίνισή τους, επιπλέον από τη μείωση της βιοποικιλότητάς τους, μειώνουν την απορροφητική τους ικανότητα και επιδεινώνουν, έτσι, την κλιματική αλλαγή.

Η Ειδική Έκθεση της ΔΕΕΚΑ (SR15) επιβεβαιώνει αυτό που ήδη ήξεραν αυτοί που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για τον +1,5°C της Συμφωνίας του Παρισιού: ότι η αύξηση κατά 2°C κατά μέσον όρο της θερμοκρασίας της γης δεν αποτελεί καθόλου ασφαλές όριο.

Η αδράνεια σκοτώνει το κλίμα

Η COP25 είχε προγραμματιστεί να διοργανωθεί στο Σαντιάγο της Χιλής. Θα ήταν κυνικό και γελοίο να οργανωθεί κάτω από την απειλή ενός στρατού που κατέκτησε τα εδάφη του στη δικτατορία του Πινοσέτ. Τελικά θα διοργανωθεί στη Μαδρίτη, από τις 2 ως τις 13 Δεκέμβρη. Αυτο-βαπτισμένη ως "COP Δράσης", όπως και όλες οι νέες διεθνείς συναντήσεις, έχει τη φιλοδοξία να "αυξήσει τις δεσμεύσεις των χωρών". Η Συμφωνία του Παρισιού στην COP21 το 2015 κατέγραψε τις Καθορισμένες Συμβολές σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες όμως, ακόμα και αν τηρούνταν, που πολύ απέχει από το να είναι η πραγματικότητα, αν προστεθούν όλες μαζί αυτές οι "δεσμεύσεις", οδηγούμαστε σε αύξηση της μέσης θερμοκρασίας κατά πολύ περισσότερο από +3°C. Έτσι, είναι αναγκαίο, να υποσχεθούν νέες και ισχυρότερες δεσμεύσεις για... την COP26 της Γλασκόβης το 2020.

Οι κλιματοαρνητιστές, Τραμπ και Μπολσονάρο, μπόκωσαν τη Συνδιάσκεψη Κορυφής για το Κλίμα του ΟΗΕ του Σεπτεμβρίου 2019 και ευθύνονται και για με-

ρικές από τις χειρότερες οικο-κτονίες. Ωστόσο, η ρητορική των ηγετών των άλλων δυνάμεων δεν είναι καλύτερη. Ο στόχος για "ουδετερότητα άνθρακα το 2050" που υποσχέθηκε ο Αντόνιο Γκουτιέρρες και που τον υιοθέτησαν κάπου 60 χώρες, μεταξύ των οποίων οι Γερμανία, Καναδάς, Γαλλία, Ιταλία, Ιαπωνία και Ηνωμένο Βασίλειο, αποτελεί επικίνδυνη λωποδυσία. Η ουδετερότητα άνθρακα ("μηδενικές καθαρές εκπομπές") δεν σημαίνει καθόλου μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Οι εκπομπές μπορεί να συνεχίσουν να αυξάνουν, όπως και σήμερα, με την προϋπόθεση να "αντισταθμίζονται" από αρνητικές εκπομπές -με άλλα λόγια, με απόσυρση άνθρακα. Πίσω από αυτές τις "αρνητικές εκπομπές" βρίσκονται οι επικίνδυνες και καταστροφικές τεχνολογίες, όπως οι BECCS (βιοενέργεια με σύλληψη και αποθήκευση άνθρακα) που, για να μπορούσαν να απορροφήσουν σημαντικό άνθρακα, θα απαιτούσαν να αφιερωθεί μια έκταση όση της Ινδίας για να καλλιεργηθεί βιομάζα, σε βάρος των καλλιεργειών τροφίμων και της βιοποικιλότητας και πλήττοντας τα δικαιώματα των λαών και των αγροτών.

Οι τεχνολογικές και οι αγοραίες απαντήσεις είναι ανεπαρκείς, επικίνδυνες και άδικες, αλλιώς είναι οι μόνες που μπορούν να ενταθούν στο καπιταλιστικό σύστημα.

Το σύστημα αυτό δεν είναι σε θέση να απαντήσει στην κλιματική πρόκληση επειδή είναι ανίκανο να αντιμετωπίσει το πρόβλημα στη ρίζα του: τα ορυκτά καύσιμα.

Για να υπάρχει κατά 50% πιθανότητα να κρατηθεί η παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας κάτω του 1,5°C, οι εκπομπές άνθρακα θα πρέπει να μειωθούν δραστικά ως το 2030 (κατά -58% σε σχέση με το 2010). Ωστόσο, το 80% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου οφείλεται στα ορυκτά καύσιμα, που στο σημερινό σύστημα καλύπτει το 85% των αναγκών ενέργειας. Αυτό απαιτεί όχι ενεργειακή μετάβαση αλλά ενεργειακή επανά-

σταση. Ωστόσο, το ορυκτό ενεργειακό σύστημα και τα αποθέματα πετρελαίου, αερίων και άνθρακα είναι συγκεντρωμένα στα χέρια καπιταλιστικών ομίλων (και κρατών) και αντιπροσωπεύουν τεράστιες μάζες κεφαλαίου (το 1/5 του παγκόσμιου ΑΕΠ μόνο οι εγκαταστάσεις). Οι καπιταλιστές ποτέ δεν θα απαρνηθούν εθελοντικά το κεφάλαιό τους και καμία κυβέρνηση στην υπηρεσία τους δεν θα τους υποχρεώσει να το κάνουν.

Η μόνη διέξοδος είναι η κινητοποίηση των νέων και των λαών

Χρειαζόμαστε ένα πρόγραμμα οικοσυστημικών μεταβατικών μέτρων που να συνδυάζει την πραγματική δημοκρατία, την κοινωνική δικαιοσύνη και την κλιματική αλληλαγιά, που να ικανοποιεί τις ανάγκες σεβόμενο τους οικολογικούς περιορισμούς: να παράγει λιγότερο, να μοιράζεται περισσότερο.

Η απαλλοτρίωση χωρίς αποζημίωση ή εξαγορά, και η κοινωνικοποίηση με έλεγχο από τους εργαζόμενους και τους πληθυσμούς του ενεργειακού συστήματος, καθώς και του τραπεζικού συστήματος, είναι ουσιαστικές προϋποθέσεις για να βγούμε από τις ορυκτές και πυρηνικές ενέργειες και να μετακινηθούμε προς 100% ανανεώσιμο, αποκεντρωμένο, οικονομικά και κοινωνικά δίκαιο, ενεργειακό σύστημα. Δεν είναι μόνο ζήτημα αλληλαγιάς των ενεργειακών πόρων, είναι και ζήτημα ρήξης με τον παραγωγισμό, που είναι εσώτερος του καπιταλισμού, είναι ζήτημα κατάργησης των περιττών και βλαβερών παραγωγών, της σπατάλης ενέργειας, πόρων και εργασίας που οφείλεται σε διαφήμιση και σε προγραμματισμένη απαξίωση. Μια οικολογική, αγροτική γεωργία, από του σύνεγγυς, αποτελεί όπλο κοινωνικής και κλιματικής δικαιοσύνης, προϋποθέτει το τέλος της αγροτο-βιομηχανίας, που καταστρέφει τα εδάφη και τους αγρότες. Οι μεταφορές ευθύνονται για το ένα πέμπτο της παραγωγής αερίων του θερμοκηπίου. Οι αεροπορικές μεταφορές και οι μεταφορές κοντέινερς πρέπει να μειωθούν δραστικά, οι μετακινήσεις με αυτοκίνητο πρέπει να τείνουν να εξαφανιστούν υπέρ των δημόσιων συγκοινωνιών και με ανασχεδιασμό των πόλεων και των περιοχών.

Συνολικά, το ζήτημα είναι να οριστεί δημοκρατικά τι πρέπει να παράγεται και με ποιούς όρους. Η μαζική και συλλογική μείωση του χρόνου εργασίας χωρίς απώλεια αμοιβών ή εντατικοποίηση της εργασίας πρέπει να συνοδεύσει την αλληλαγιά στην οργάνωση και στο περιεχόμενο της εργασίας. Ο μοιρασμός πρέπει να συμπεριλάβει και την κοινωνικά αναπαραγωγική εργασία, που τώρα παραμένει κατά πολύ αόρατη και αναλαμβάνεται από τις γυναίκες. Αυτό απαιτεί υπηρεσίες περίθαλψης, φροντίδας των παιδιών, φροντίδας των γηραιότερων και των εξαρτημένων ατόμων...

Η ιστορική ευθύνη για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι τελείως δυσανάλογες ανάμεσα στις ιμπεριαλιστικές χώρες, που από πολλών καιρό βάσισαν τη βιομηχανική τους ανάπτυξη στα ορυκτά καύσιμα,

και στις κυριαρχούμενες χώρες. Το Πράσινο Ταμείο (Green Fund) που υποσχέθηκαν ήδη από το 2010, για να χρηματοδοτήσει τη μετάβαση και την προσαρμογή των χωρών του Νότου, εξακολουθεί να αναμένεται. Οι προϋπολογισμοί άνθρακα, πάνω στους οποίους βασίζονται οι διαπραγματεύσεις, σβήνουν την αναγνώριση αυτής της «κοινής αλληιά διαφοροποιημένης ευθύνης». Το εμπόριο, οι μεταβιβάσεις και οι αντισταθμιστικοί μηχανισμοί θεωρούν ότι κάθε τόννος άνθρακα είναι ο ίδιος σε κάθε μέρος και σε κάθε κοινωνική και ιστορική περίπτωση. Όχι μόνο έτσι δεν αναγνωρίζεται το κλιματικό χρέος, αλληιά και αποτελεί τη βάση για έναν νέο περιβαλλοντικό ιμπεριαλισμό, που βάζει το βάρος των επανορθώσεων στα πρώτα θύματα της κλιματικής αλληλαγιάς. Από την άλλη, η επανόρθωση των αποικιοκρατικών εγκλημάτων απαιτεί τη διαγραφή του χρέους, την ελευθερία μετακινήσεων και εγκατάστασης για τους μετανάστες, καθώς και την αναγνώριση των δικαιωμάτων των ιθαγενών λαών.

Ο καπιταλισμός βυθίζει το σύνολο του κόσμου σε μια παγκόσμια, κλιματική και οικολογική, κοινωνική και οικονομική, πολιτική και δημοκρατική, κρίση πολιτισμού. Ωστόσο, το σύστημα αυτό δεν θα καταρρεύσει από μόνο του. Όλο και πιο στρατιωτικοποιημένο και αυταρχικό, προκαλεί πολέμους, καταστρέφει εκατομμύρια ζωές και βιοποικιλότητα, τον πλανήτη και το κλίμα,... και θα συνεχίσει να το κάνει όσο θα έχει τον έλεγχο. Αλληιά παντού οι άνθρωποι ξεσηκώνονται και οι κινητοποιήσεις των νέων ανθρώπων, κατά πλειοψηφία, και των γυναικών, βρίσκονται στην πρωτοπορία τους.

Η ταυτόχρονη ανάδυση ενός παγκόσμιου κλιματικού κινήματος και του νέου κύματος φεμινισμού απαντάει στο γεγονός ότι το κεφάλαιο, επιπλέον από την εξάντληση των εργαζομένων, επίσης εξαντλεί και καταστρέφει όλες τις μορφές ζωής, τη ζωή των ανθρώπων, αλληιά και της φύσης. Αυτό αποτελεί τη βάση του 99% σύγκλισης για να αλληιάξουμε το σύστημα καταργώντας το κεφάλαιο και οικοδομώντας μια δημοκρατικά σχεδιασμένη οικονομία και ένα κοινωνικό σύστημα που να βασίζεται σε δημοκρατικές, φεμινιστικές και οικολογικές αρχές. Μια δημοκρατικά σχεδιασμένη οικονομία είναι ο μόνος δρόμος για να προστατεύσουμε και τους εργαζόμενους στις εταιρείες που πρέπει να καταργηθούν (ορυχεία, πετρελαιοπηγές, κλπ.) προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να αλληιάξουν δουλειά χωρίς να χάσουν τις θέσεις τους.

Η σύγκλιση αυτή μπορεί να οικοδομηθεί μόνο μέσα στη ζεστασιά αλληλαγιάς κινητοποιήσεων, συζητήσεων, αυτο-οργάνωσης, απεργιών και μπλοκαρισμάτων.

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς
4 Νοεμβρίου 2019

[μετάφραση στα ελληνικά, από το αγγλικό πρωτότυπο <http://www.internationalviewpoint.org/spir.php?article6277> : ΤΠΤ]

Γερμανία:

Γυναικείοι αγώνες και αναπαραγωγή

Ή «το κεφάλαιο κατά της ζωής» - Συζήτηση με την Ronda Kipka

Η Ronda Kipka εξέδωσε πρόσφατα, μαζί με τον Vincent Streichhahn, το βιβλίο *Kapital gegen Leben. Beiträge zur Theorie der Sozialen Reproduktion im Kapitalismus* (εκδόσεις Aurora, 2019). Η ίδια είναι φοιτήτρια συγκριτικής φιλοσοφίας στο Freie Universität του Βερολίνου. Είναι μέλος της φοιτητικής οργάνωσης Die Linke.SDS Berlin, όπως και του Frauen*streik Bündnis Berlin. Έχει ιδιαίτερα εμπλακεί σε καμπάνιες συνδικαλιστικής οργάνωσης στα νοσοκομεία. Για όλα αυτά τα ζητήματα μίλησε με την Selim Nadi και η συνέχεια της αυτή δημοσιεύτηκε στο γαλλικό *Revue de Critique Communiste*.

• **Ερώτηση:** Στην εισαγωγή σας στο βιβλίο «*Kapital gegen Leben*», ο Vincent Streichhahn κι εσύ γράφετε ότι, τουλάχιστον στις συζητήσεις στη Γερμανία, η αναπαραγωγική εργασία δεν χαρακτηρίζεται ως «θεωρία», αλλά συχνά ανάγεται σε απλή περιγραφή των διάφο-

ρων μορφών «εργασίας του care». Θα μπορούσες να μας εξηγήσεις ποιο είναι το πολιτικό ενδιαφέρον που θα υπήρχε σήμερα να μιλήσουμε για «θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής» (*Social Reproduction Theory*);

• **Απάντηση:** Τα τελευταία χρόνια, γνωρίσαμε μια νέα ανάδυση των αγώνων των εργαζομένων στα νοσοκομεία, στους παιδικούς σταθμούς και στα σχολεία, και όχι μόνο στη Γερμανία. Σε διεθνή κλίμακα, μπορούμε ιδιαίτερα να αναφέρουμε την απεργία των δασκάλων στις ΗΠΑ. Στη Γερμανία, υπήρξε ένας πολύ μακροχρόνιος αγώνας των εκπαιδευτικών το 2015, αλληιά επίσης πολλούς αγώνες είχαμε και στα νοσοκομεία από το 2011. Αυτό που είναι εντυπωσιακό, είναι ότι δεν πρόκειται απλώς για διεκδικήσεις για αύξηση μισθών, αλληιά και για αναγνώριση και για βελτίωση των συνθηκών εργασίας, όπως για παράδειγμα για περισσότερο προσωπικό περίθαλψης στα νοσοκομεία. Αυτό οδήγησε, στους πολιτικούς και φεμινιστικούς χώρους, σε

μεγαλύτερο ενδιαφέρον για αυτές τις θέσεις εργασίας και, έτσι, η « εργασία της φροντίδας » (care) έγινε έννοια κλειδί.

Ταυτόχρονα πρόκειται και για μια έννοια γενική. Ανάλογα με το πολιτικό πλαίσιο, ο όρος αυτός χρησιμοποιείται τόσο για την πληρωμένη όσο και για την απλήρωτη εργασία. Στις συζητήσεις αυτές, φάνηκε σαφώς ότι είναι κυρίως γυναίκες αυτές που αναλαμβάνουν αυτού του τύπου την εργασία, αλλά και ότι επίσης αυτό γίνεται κάτω από την πίεση για μείωση του κόστους εργασίας. Η θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής μας βοηθάει να συλλάβουμε τη δυναμική αυτήν πιο συστηματικά. Με βάση τη μαρξιστική θεωρία της αξίας, γίνεται σαφές ότι, στον καπιταλισμό, οι αναπαραγωγικές εργασίες έρχονται σε αντίφαση με τη δημιουργία υπεραξίας. Αλλά ο καπιταλισμός επίσης εξαρτάται από την ικανότητα εκμετάλλευσης όσο περισσότερων εργατικών δυνάμεων μπορεί. Για να λύσει το δίλημμα αυτό, μπορεί να είναι χρήσιμο στο Κεφάλαιο να δημιουργήσει έναν αναπαραγωγικό τομέα, δηλαδή να μην περιορίζεται η ανθρώπινη αναπαραγωγή μόνο στην οικογενειακή σφαίρα.

Έτσι, τα τελευταία χρόνια, υπήρξε αύξηση των διαθέσιμων θέσεων σε παιδικούς σταθμούς. Πράγματι, οι τομείς αυτοί προσαρμόζονται σήμερα στην πίεση του κόστους, καθώς οργανώνονται με βάση μια διαθεσιμότητα εργατικής δύναμης, με το κράτος ωστόσο να προσπαθεί να προτείνει όση κρατική αναπαραγωγή είναι απαραίτητη. Αυτό οδηγεί, μεταξύ άλλων, στη Γερμανία, στη δημιουργία πολύ συγκεκριμένων νόμων με στόχο να προτείνεται ειδικά στους « παραγωγικούς » μισθωτούς εργαζόμενους μια θέση υποδοχής για το παιδί τους, αν και οι πολύ χαμηλοί μισθοί ή οι άνεργοι βλέπουν τη βοήθεια αυτή να μειώνεται στο ελάχιστο. Η παροιμία λέει ότι όποιος είναι παραγωγικός ενθαρρύνεται σε κρατική αναπαραγωγή, αλλά αυτός που είναι « μη παραγωγικός » πρέπει να εξασφαλίσει μόνος του την αναπαραγωγή του.

Έτσι, όταν το προσωπικό περίθαλψης παλεύει για περισσότερες θέσεις εργασίας, αυτό σημαίνει ότι ζητάει περισσότερο χρήμα για την κοινωνική αναπαραγωγή, αφού απαιτεί μεγαλύτερες επενδύσεις στο χώρο της υγείας για να προσφέρει περίθαλψη ποιότητας. Έτσι, με ορισμένες προϋποθέσεις και μέσα από νικηφόρους ταξικούς αγώνες, μπορούν να επιβληθούν μεγαλύτερες παραχωρήσεις και, άρα, και περισσότερη « απαραίτητη » αναπαραγωγή από το κράτος.

Θέτοντας πιο συστηματικά τα ζητήματα αυτά κάτω από τη λογική της καπιταλιστικής συσσώρευσης μας βοηθάει να συλλάβουμε τις υποτιθέμενες « αναπαραγωγικές κρίσεις » ως αναγκαίες συνιστώσες του καπιταλισμού. Ο καπιταλισμός ενέχει αυτή την μη αξιοποίηση της εργασίας της φροντίδας. Υπάρχει έτσι μια στιγμή αυτών των συζητήσεων που είναι εξαιρετικά πολιτική. Γιατί αυτό που αποσαφηνίζεται είναι πως δεν υπάρχει χώρος για τις πιο στοιχειώδεις ανάγκες και δικαιώματα των ανθρώπων στον καπιταλισμό και ότι όλα αξιο-

λογούνται με βάση τη λογική του κέρδους. Ένα άλλο κοινωνικό σύστημα είναι επομένως αναγκαίο εάν θέλουμε να ελπίζουμε να έχουμε υπηρεσίες υγείας και φροντίδας, των οποίων η εσώτερη λογική δεν θα στρεφόταν προς τη συσσώρευση κέρδους.

■ **Ερώτηση:** Στην εισαγωγή της στο « θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής » (Social Reproduction Theory, Pluto Press, 2017) η Tithi Bhattacharya γράφει πως δεν συμφωνεί με την ιδέα κατά την οποία η οικιακή εργασία θα ήταν μια απλήρωτη παραγωγική εργασία, αλλά οι φεμινίστριες σήμερα οφείλουν ωστόσο ένα αναλυτικό χρέος στην καμπάνια της δεκαετίας του 1970 « Wages for Housework » (=μισθός για την οικιακή εργασία), καθώς θεωρητικοποίησαν τα ζητήματα της οικιακής εργασίας προσπαθώντας να ξεπεράσουν τις ελλείψεις του Μαρξ. Ακόμα και αν, στο Kapital gegen Leben, η αναπαραγωγική εργασία δεν ανάγεται απλώς στην οικιακή εργασία, ποιές είναι οι θεωρητικές σχέσεις που εσύ διατηρείς με την κληρονομιά του « Wages for Housework » ;

■ **Απάντηση:** Το πρόβλημα που θέτει η συζήτηση αυτή είναι ο ορισμός του « παραγωγικού ». Ο Μαρξ κινητοποιεί την έννοια αυτή με πολύ αναλυτικό τρόπο. Όταν μιλάει για μη παραγωγική εργασία, δεν θέλει να πει ότι αυτή η εργασία είναι περιττή, αλλά μόνο ότι δεν δημιουργεί υπεραξία από καπιταλιστική σκοπιά. Αυτό παραπέμπει σε ένα συστηματικό ζήτημα για την κοινωνία. Είναι πρόβλημα το ότι οι εργαζόμενοι διαχωρίζονται σε παραγωγικούς και μη παραγωγικούς εργαζόμενους όχι με βάση τις ανάγκες. Ωστόσο, δεν πρόκειται για λάθος του Μαρξ, γιατί δεν μπορούμε να λύσουμε το πρόβλημα αυτό αρνούμενοι βερμπαλιστικά την πραγματικότητα αυτήν.

Η θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής δείχνει επίσης ότι ακόμα και το αναπαραγωγικό που αμείβεται κατέχει πολύ ειδική θέση στον καπιταλισμό και υποβάλλεται σε μια ορισμένη πίεση του κόστους. Ασφαλώς είναι προτιμότερο οι εκπαιδευτές να αμείβονται για τη δουλειά τους, αλλά αυτό δεν λύνει το υποβόσκον πρόβλημα. Η οικιακή εργασία είναι μια γενική έννοια, που είναι αρκετά ακαθόριστη και που εξαρτάται από τις κοινωνικές δομές. Ωστόσο, το κίνημα « Wages for Housework » έβαλε το δάχτυλο στο ίδιο το πρόβλημα και απέδειξε ότι είναι αναγκαίο να έχουμε μια πιο ακριβή αντίληψη για το ρόλο της οικογένειας και της οικιακής εργασίας, όπως και της φροντίδας.

Οι σημερινές συγκεκριμένες συζητήσεις δείχνουν ωστόσο ότι πολλές γυναίκες έχουν πράγματι επαγγελματική δραστηριότητα και ότι η αμειβόμενη αναπαραγωγή (είτε μέσα στο νοικοκυριό είτε έξω, όπως για παράδειγμα στα νοσοκομεία) επίσης ανατίθεται κυρίως σε γυναίκες. Η πιο αποτελεσματική στρατηγική για να παλέψουμε για βελτιώσεις, είναι οι αγώνες στους χώρες εργασίας και με καμπάνιες υπέρ μιας καλύτερης ανάληψης της φροντίδας για όλους συνδυάζοντάς τες με καμπάνιες για καλύτερες συνθήκες εργασίας.

Αντίστροφα, στη διεκδίκηση για μισθό στην οικιακή ερ-

γασία, τίθενται πολλά ερωτήματα: Ποιός τον πληρώνει; Ποιό είναι το ύψος του; Μπορεί να αποτιμηθεί η οικιακή εργασία; Είναι παντού η ίδια; Μου φαίνεται ότι ένας αγώνας για περισσότερες θέσεις στους παιδικούς σταθμούς, για υψηλότερο ελάχιστο μισθό, για περισσότερα χρήματα για τα δημόσια σχολεία, για περισσότερο προσωπικό στην φροντίδα στα νοσοκομεία, για καλύτερες συνθήκες περίθαλψης από τα ταμεία και, κυρίως, για καλύτερες συντάξεις, που να παίρνουν υπόψη τους τις άδειες μητρότητας, χωρίς επομένως να πλήττουν τις γυναίκες, αποτελούν πολύ πιο συγκεκριμένες διεκδικήσεις και πιο πρόσφορες για συλλογικούς αγώνες.

Είδαμε τη συμπάθεια που μπορούν να συναντήσουν οι νοσοκόμες όταν κάνουν απεργίες ζητώντας περισσότερο προσωπικό, τη συμπάθεια απέναντι στους εκπαιδευτικούς που αγωνίζονται για καλύτερες συνθήκες εργασίας στα σχολεία. Αυτή είναι η ιδιομορφία των αγώνων στον αναπαραγωγικό τομέα και αυτός είναι και ο λόγος που μας φαίνεται σημαντικό το να κατανοήσουμε τη θεωρία που βρίσκεται από πίσω: το προσωπικό φροντίδας είναι υπεύθυνο για την άμεση αναπαραγωγή άλλων ανθρώπων. Δεν βρίσκεται σε μια αλυσίδα παραγωγής, που θα μπορούσε απλώς να την σβήσει.

Αυτό σημαίνει ότι κάθε αγώνας πρέπει να διεξάγεται με εξαιρετικά πολιτικούς τρόπους και ότι πρέπει να σκεφτόμαστε όσους αγγίζονται άμεσα, τον πληθυσμό και τα τακτικά ζητήματα. Ένας αποτελεσματικός αγώνας μέσα σε ένα νοσοκομείο είναι ένα πολύ περίπλοκο ζήτημα, αν δεν θέλει κανείς να θέσει τη ζωή των αρρώστων σε κίνδυνο. Είναι ωστόσο δυνατός και, στην καλύτερη περίπτωση, οι ίδιοι οι ασθενείς, οι κοντινοί

τους και οι εν δυνάμει ασθενείς γίνονται οι σύμμαχοί σου και μπορούν να ασκήσουν πολιτική πίεση πολύ μεγάλης εμβέλειας. Το ίδιο ισχύει και με τους παιδικούς σταθμούς: Η μακρόχρονη απεργία του 2015 δεν θα ήταν δυνατή χωρίς τις ομάδες αλληλεγγύης και δράσης των γονιών.

■ **Ερώτηση:** Ποιά είναι η κατάσταση του γερμανικού μαρξιστικού φεμινισμού σήμερα; Το κλασικό έργο της Lise Vogel « Marxism and the Oppression of Women – Toward a Unitary Theory », που γράφτηκε το 1983, αναμένεται να εκδοθεί σύντομα σε γερμανική μετάφραση : θα μπορούσες να μας μιλήσεις για τη σημασία μιας τέτοιας μετάφρασης για το γερμανικό μαρξιστικό φεμινισμό ;

■ **Απάντηση:** Σωστή ερώτηση. Τα τελευταία χρόνια, πολλές φορές μίλησα για μαρξισμό και για φεμινισμό σε ομάδες στο πανεπιστήμιο ή σε ομάδες βάσης του Die Linke και παρουσίασα και την Lise Vogel. Οι αντιδράσεις ήταν συχνά πολύ καλές. Πιστεύω ότι πολλές, ιδιαίτερα οι νέες, είναι άνθρωποι που ψάχνουν πιο βαθιές απαντήσεις στο ερώτημα του γιατί ο σεξισμός εξακολουθεί να είναι τόσο ριζωμένος στην κοινωνία. Και οι άνθρωποι αυτοί είναι κατά κάποιον τρόπο « νεοφώτιστοι ». Δεν γνώρισαν τις σκληρές αντιπαραθέσεις μεταξύ μαρξιστών και ριζοσπαστών φεμινιστριών της δεκαετίας του 1980.

Επιπλέον, η προκατάληψη που θέλει τον Μαρξ ως κάποιον καθαρά οικονομολόγο που δεν θα είχε ενδιαφερθεί παρά μόνο για την παραγωγή με οικονομιστική έννοια είναι, βέβαια, πολύ διαδεδομένη. Το ότι ο μαρξισμός μπορεί να μας μάθει πολύ περισσότερα πράγματα

για την κοινωνία μας, το ότι είναι ένα ζωντανό υλικό που μπορούμε να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε απο-τελεί για πολλούς ανακάλυψη. Αλλά είναι και πολύ ανοικτό σε αυτό. Όταν μιλάμε για μαρξισμό και για φεμινισμό στη Γερμανία, το όνομα που είναι το πιο γνωστό είναι αναμφισβήτητο η Frigga Haug. Με τα χρόνια, διατήρησε το διάλογο ανάμεσα σε μαρξισμό και φεμινισμό. Αλλά αυτός δεν είχε μεγάλη συνέχεια. Πιστεύω ότι ήρθε ο καιρός για νέους τρόπους ανάγνωσης, για νέες θεωρίες και για μια νέα γενιά μαρξιστριών φεμινιστριών στη Γερμανία.

Υπήρξαν επίσης και ορισμένες προσεγγίσεις γύρω από την έννοια του « υλιστικού φεμινισμού » ή της συλλογικής έκδοσης Feminismus und Marxismus, με την ευθύνη των Alexandra Scheele και Stefanie Wöhl. Στις συζητήσεις αυτές το βιβλίο της Vogel μπορεί να προσφέρει μια σημαντική μαρξιστική προσέγγιση. Πρέπει ωστόσο να πάρουμε υπόψη μας ότι το βιβλίο της Vogel χρονολογείται από τη δεκαετία του 1980. Είναι ακριβώς, μεταξύ άλλων, για αυτό που και εμείς γράψαμε το βιβλίο μας : θέλαμε να καταστήσουμε τη θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής προσβάσιμη για τις συζητήσεις που γίνονται εδώ, να την μεταφέρουμε στη Γερμανία και, κυρίως, για να αναπτύξουμε ορισμένες από τις ιδέες της.

• **Ερώτηση:** Έχεις γράψει το δεύτερο κεφάλαιο του *Kapital gegen Leben*, που αφιερώνεται στο ρόλο του κράτους. Στήριζεσαι ιδιαίτερα στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που διεξάγονται στο χώρο της υγείας στη Γερμανία. Σε τί νομίζεις ότι αυτό το παράδειγμα είναι σημαντικό για την ανάληψη του ρόλου που παίζει το κράτος στην κοινωνική αναπαραγωγή;

• **Απάντηση:** Δουλεύω πολύ με βάση το παράδειγμα της υγείας, γιατί είναι ο χώρος που γνωρίζω καλύτερα. Αλλά και επειδή ο τομέας αυτός γνώρισε παγκοσμίως μια σημαντική εξέλιξη κατά τα τελευταία χρόνια. Δεν είναι καθόλου περίεργο που τα αριστερά ή σοσιαλδημοκρατικά εκλογικά κινήματα του Corbyn και του Sanders στράφηκαν πολύ γύρω από τα συστήματα υγείας. Οι αντιφάσεις στο χώρο αυτόν μας εμφανίζονται με ιδιαίτερα δραστικό τρόπο: ο καπιταλισμός παραμερίζει τις ανάγκες και την υγεία.

Ταυτόχρονα, το πράγμα μοιάζει αρκετά περίπλοκο: τα διάφορα κράτη διεξάγουν διαφορετικές πολιτικές υγείας, ακόμα και αν, προφανώς, έχουν και ορισμένες παρόμοιες τάσεις. Από μαρξιστική σκοπιά, στη Γερμανία, τίθεται προφανώς το ζήτημα του « κοινωνικού κράτους ». Στη Γερμανία, το αφήγημα σύμφωνα με το οποίο μια κοινωνική οικονομία της αγοράς θα ήταν η καλύτερη λύση είναι πολύ ισχυρό. Το γερμανικό κοινωνικό σύστημα συχνά εξυμνείται στις διεθνείς συζητήσεις σε επιδεικτική αντίθεση προφανώς με τις ΗΠΑ ή άλλες χώρες. Ωστόσο, είναι δικαιολογημένο να σκεφτούμε ότι, από τη μια, το κοινωνικό μας κράτος δεν είναι πλέον αυτό που ήταν και, από την άλλη, ότι οι κοινωνικές επενδύσεις του κράτους δεν είναι απλώς « κερτιμένα από τη βάση », αλλά είναι εν μέρη και

εξαιτίας της υποστήριξης, για ιδιαίτερους λόγους, από ορισμένες καπιταλιστικές μερίδες.

Στο κείμενό μου, προσπάθησα επομένως να αναλύσω τον τρόπο με τον οποίο το λεγόμενο κοινωνικό κράτος υπήρξε ταυτόχρονα και δυναμικό προϊόν ταξικών συγκρούσεων αλλά και συμβιβασμός. Όλες οι κρατικές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις δεν έγιναν μόνο για εμάς και δεν ήταν απλώς καρπός αγώνων. Πολλές από τις κρατικές κοινωνικές διευθετήσεις εξυπηρέτησαν συμφέροντα του κεφαλαίου. Υποστηρίζω μια διαφοροποιημένη αντίληψη για κάθε κρατική κοινωνική δομή και για καλύτερη κατανόηση της ατζέντας του Κεφαλαίου και της κυβέρνησης, ιδιαίτερα στο νεοφιλελεύθερο.

Μη με παρεξηγήσετε: πιστεύω ότι το κοινωνικό κράτος ως τέτοιο καταπολεμήθηκε, αλλά και ότι ταυτόχρονα τα υποτιθέμενα μέτρα του κοινωνικού κράτους είναι ρυθμίσεις που πάνε προς την κατεύθυνση των συμφερόντων του κεφαλαίου. Το συμφέρον για κοινωνικό κράτος δεν είναι το ίδιο για την εργατική τάξη και για την αστική. Οι αστοί είναι συνεχώς σε μια προσπάθεια να προσαρμόσουν τις ρυθμίσεις στα συμφέροντα της αγοράς.

Ένα παράδειγμα από τον τομέα της υγείας: Από καπιταλιστική άποψη, έχει νόημα η ιδιωτικοποίηση ενός μεγάλου τμήματος του τομέα. Αυτό δεν το βλέπουμε μόνο στη Γερμανία. Από τη δεκαετία του 1990, υπάρχει η δυνατότητα να δημιουργηθούν « κέρδη » και στα νοσοκομεία. Ωστόσο, τα κέρδη αυτά στηρίζονται συχνά στην οργανωμένη χρηματοδότηση του κράτους, μέσω των ταμείων ασφάλισης υγείας, κλπ. Αυτό σημαίνει ότι οι « καπιταλιστές των νοσοκομείων » [Krankenhauskapitalisten] ιδιοποιούνται το κέρδος τους με παρασιτικό τρόπο. Αποκαθιστούν την « αληθινή εργατική δύναμη », αλλά δεν παράγουν υπεραξία για την κοινωνία. Και εδώ βλέπουμε πως τα ιδιωτικά νοσοκομεία ειδικούνται σε επεμβάσεις που μπορούν να πουληθούν ως εμπορεύματα. Και προσπαθούν να μειώσουν στο ελάχιστο τις δραστηριότητες που δεν είναι πολύ επικερδείς, όπως οι « δαπανηρές », δηλαδή οι καθημερινές, φροντίδες.

Εδώ είναι που παρεμβαίνει το κράτος: ορισμένες από τις αναπαραγωγικές εργασίες απλώς δεν είναι κερδοφόρες, με άλλα λόγια δεν μπορούν να δοθούν σε εργολαβίες παρά μόνο σε περιορισμένο βαθμό, και ό,τι πάει πιο πέρα αναγκαστικά πρέπει να αναληφθεί είτε από την οικογένεια είτε από το κράτος. Πολλές από τις ενέργειες περίθαλψης, ιδιαίτερα η φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων, ανήκουν στο νοικοκυριό. Αλλά και εδώ το κράτος προσκρούει σε δυσκολίες. Μπορεί να έχει νόημα να οργανωθούν ορισμένες από τις ενέργειες σε κρατική κλίμακα, ούτως ώστε ένα ικανοποιητικό τμήμα της εργατικής δύναμης να παραμείνει διαθέσιμο στην αγορά. Ο καπιταλισμός σήμερα στη Γερμανία έχει μεγάλο συμφέρον να υπάρχει υψηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να διοργανώσει δυνατότητες ανάληψης της

οικιακής εργασίας και της εργασίας φροντίδας για να αποσυμφορήσει το νοικοκυριό/οικογένεια.

• **Ερώτηση:** Σε ένα άρθρο της του 2014, που δημοσιεύτηκε στην επιθεώρηση *Période*, Simona de Simoni κινητοποιεί την έννοια της « καθημερινής ζωής » από φεμινιστική σκοπιά¹. Με ποιά έννοια η σφαίρα αυτής της « καθημερινής ζωής » σου φαίνεται ως κατάλληλη για να ξανασκεφτούμε μια αντικαπιταλιστική φεμινιστική στρατηγική;

• **Απάντηση:** Επίτηδες τιτλοφορήσαμε το βιβλίο μας *Kapital gegen Leben* (=Το κεφάλαιο κατά της ζωής), γιατί θέλαμε να δείξουμε πως ο καπιταλισμός διαπερνάει τη ζωή μας και την καθημερινότητά μας έως και τις μικρότερες πτυχές της και ότι ταυτόχρονα είναι θανατηφόρος. Δεν χρειάζεται να κοιτάξει κανείς τα sweatshops του « τρίτου κόσμου ». Γιατί αυτό αρχίζει στο κατώφλι της πόρτας μας: χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν ετησίως στη Γερμανία εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού στα νοσοκομεία. Αλλά η σύγκρουση συνεχίζεται επίσης και πίσω από τους τοίχους του νοικοκυριού. Όταν μια οικογένεια τσακώνεται για το ποιος θα κρατήσει τα παιδιά, ποιος θα φροντίσει τη γιαγιά, ποιος θα καθαρίσει το σπίτι, κλπ., αυτό δεν είναι πλέον απλώς ένα « οικογενειακό πρόβλημα », αλλά η οικογένεια εκφράζει τις αντιφάσεις που της επιβάλλονται από την καπιταλιστική κοινωνία. Όταν ένα σχολικό έτος συρρικνώνεται στη Γερμανία, αυτό σημαίνει στην πραγματικότητα ότι ένα τμήμα των σχολικών πραγμάτων θα μετατεθεί στην οικογένεια, που πλέον θα πρέπει να δει αν θα μπορέσει να πληρώσει ενισχυτικά μαθήματα, για

να μπορέσουν τα παιδιά να ολοκληρώσουν το σημαντικό σχολικό πρόγραμμα. Αυτά τα ερωτήματα τα θέτουμε καθημερινά στις οικογένειές μας ή με τους συγκατοίκους μας, αλλά δεν θα τα λύσουμε πλήρως από μόνοι μας, γιατί μόνο με αλληλεγγύη κοινωνίας γίνεται.

• **Ερώτηση:** Στο Βερολίνο που ζεις, έχεις επενδυθεί στη διοργάνωση της απεργίας των γυναικών. Τί απολογισμό κάνεις; Με ποιά έννοια η απεργία σου φαίνεται τακτικά αποτελεσματική για το φεμινιστικό αγώνα;

• **Απάντηση:** Στη γερμανική αριστερά, υπάρχουν πολλές συζητήσεις για το μήπως η « απεργία των γυναικών » εξασθενεί την έννοια της απεργίας και μήπως πλήττει έτσι την κλασική οικονομική απεργία. Υπάρχει ένα τμήμα αλήθειας σε αυτό. Αλλά, ταυτόχρονα, βρίσκω όλη αυτή τη φασαρία για αυτό το ζήτημα αποπροσανατολιστική. Γνωρίσαμε πολλές « απεργίες εκπαίδευσης » [Bildungsstreiks] στα πανεπιστήμια και έχουμε και πολλές απεργίες μαθητών [Schülerstreiks] καθώς και Fridays for Future, όπου κανείς δεν έχει πρόβλημα με τον όρο « απεργία ». Εγώ πιστεύω ότι η έκφραση « απεργία των γυναικών » αντιπροσωπεύει μια αριστερή στροφή για το κίνημα της απελευθέρωσης των γυναικών.

Σκεφτόμαστε έτσι για πιο ριζοσπαστικά μέσα, για απεργίες και για κοινή δουλειά με τα συνδικάτα για το ζήτημα της καταπίεσης. Εγώ το βρίσκω αυτό πολύ καλό. Αλλά, βεβαίως, δεν είναι απλό και υπάρχουν συχνά και εμπόδια, όταν μια συμμαχία, ασφαλώς σημαντική αλλά που απέχει ακόμα πολύ από μια μαζική οργάνωση, κα-

¹ Simona de Simoni, « La “vie quotidienne” : une analyse féministe », *Période*, mars 2014.

λίζει τα συνδικάτα να συμμετάσχουν στην απεργία των γυναικών των γυναικών, δηλαδή σε γενική απεργία, και μετά απογοητεύονται από τα συνδικάτα που δεν εντάσσονται στην απεργία αυτή. Πιστεύω ότι πρέπει να ετοιμαστούμε σε μια σύγκρουση μακράς διάρκειας, αλλά για την οποία αυτό ακριβώς θα πρόκειται: να καταφέρουμε να συνεπάρουμε τα συνδικάτα στη βάση τους για το ζήτημα της απεργίας των γυναικών και του φεμινισμού, όπως και το να καταστήσουμε την απεργία ουσιαστικό μέσον για το νέο κίνημα των γυναικών. Μια « απεργία της οικιακής εργασίας » δεν μπορεί να είναι παρά συμβολική.

Ο στόχος είναι ασφαλώς να καταφέρουμε, στη Γερμανία και αλλού, να συσπειρώσουμε τα κοινωνικά κινήματα και τις μορφές τους διαμαρτυρίας μέσω των συνδικάτων καθώς και τη δημιουργία αριστερών δικτύων μέσα στα συνδικάτα. Είμαστε ακόμα στην αρχή. Αλλά είναι πολύ ενθαρρυντικό και βρίσκουμε προφανώς έτσι πολλή σημασία στην έλξη στο ότι στη Γερμανία τα ανανεωμένα αριστερά κινήματα μέσα στα συνδικάτα βγαίνουν ενισχυμένα από τους τομείς της αναπαραγωγής: οι απεργίες στους παιδικούς σταθμούς και στα νοσοκομεία επέτρεψαν επίσης να αναπτυχθεί μια απεργιακή κουλιτούρα και έχουν, προφανώς, ενισχυθεί μαζί από τις γυναίκες.

Ερώτηση: Πολλές συζητήσεις για τη μετανάστευση έχουν παρακουνήσει τις ευρωπαϊκές χώρες -και ιδιαίτερα τη Γερμανία. Θα μπορούσε να επανέλθει σύντομα στη διασταύρωση ανάμεσα στις μεταναστευτικές πολιτικές και στο ζήτημα της κοινωνικής αναπαραγωγής;

Απάντηση: Στη Γερμανία υπάρχει, σε ένα τμήμα της αριστεράς, μια πηλατιά συζήτηση για το εάν το « κάλεσμα για ανοιχτά σύνορα » και το σύνθημα « Refugees Welcome » πάει προς την κατεύθυνση του κεφαλαίου ή όχι. Λένε ότι το « Refugees Welcome » θα ερχόταν από τις μεσαίες τάξεις που θα αλληλοτριβόνταν από τους « γερμανούς εργαζόμενους » και θα αποτελούσε μια επίθεση κατά του τρόπου ζωής τους. Οι άνθρωποι αυτοί υποστηρίζουν ότι το κεφάλαιο χρειάζεται μια ευέλικτη εργατική δύναμη στο νεοφιλελεύθερο και μετακινεί έτσι εργαζόμενους πέρα από τα σύνορα. Αυτός θα ήταν επιπλέον και ένας λόγος για τον οποίο θα έπρεπε, ως αριστεροί, να είμαστε ενάντια στο άνοιγμα των συνόρων, καθώς άλλες χώρες θα απορροφούσαν έτσι την εκπαιδευμένη εργατική δύναμη (Brain-Drain).

Αυτό όμως είναι μια ερμηνεία που καθόλου δεν στέκει. Ασφαλώς υπάρχει, σε ορισμένες μερίδες του κεφαλαίου, ένα συμφέρον για να χρησιμοποιήσουν την εργατική δύναμη άλλων χωρών. Η Γερμανία, ακριβώς, έχει συνάψει συμφωνίες για μετανάστες εργαζόμενους (Gastarbeiterabkommen). Αυτοί ωστόσο λειτούργουν έτσι χωρίς να υπάρχει κανένα άνοιγμα συνόρων. Ωστό-

σο, η εμπειρία δείχνει πως το κράτος θέλει να ελέγχει τα σύνορα. Δεν πρόκειται επομένως per se για άνοιγμα ή για κλείσιμο των συνόρων, αλλά για το ποιός, με ποιές προϋποθέσεις, έχει ή δεν έχει το δικαίωμα να εισέλθει στην αγορά εργασίας. Από την άποψη του κεφαλαίου δεν είναι, επομένως, παράδοξο που ο γερμανός υπουργός υγείας, Jens Spahn, θέλει να περιορίσει το δικαίωμα ασύλου αφενός, αλλά και να περάσει συμφωνίες για να στρατολογήσει εργατική δύναμη περίθαλψης από την ανατολική Ευρώπη, αφετέρου.

Ένα άλλο επιχείρημα που χρησιμοποιείται είναι πως οι εργαζόμενοι αυτοί θα πίεζαν τους μισθούς και θα διέσπαγαν την εργατική τάξη. Ανάλογα επιχειρήματα είχαν χρησιμοποιηθεί και από τη σοσιαλδημοκρατία τον περασμένο αιώνα, για να αντιταχθεί στο δικαίωμα των γυναικών να ασκούν μισθωτή δραστηριότητα και να οργανώνονται συνδικαλιστικά. Ασφαλώς και το κεφάλαιο προσπαθεί να διασπάσει και να πιέσει τους μισθούς, αλλά η σωστή απάντηση από την αριστερά δεν ήταν ποτέ να συμμετάσχει σε αυτή τη διάσπαση, αλλά αντίθετα να αγωνιστεί από κοινού για καλύτερες συνθήκες εργασίας και για καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους.

Η θεωρία της κοινωνικής αναπαραγωγής υπογραμμίζει το γεγονός ότι το κεφάλαιο και το κράτος εξαρτώνται από μια εργατική δύναμη που είναι ζωντανή, φτηνή και εύκολα αναπαραγόμενη. Και, αν χρειαστεί, θα προσπαθήσουν να προσαρμόσουν τη συννοιακή τους πολιτική σε αυτό. Ωστόσο, το κεφάλαιο δεν αποτελεί ομοιογενές μπλοκ, καθώς ορισμένες μερίδες του κεφαλαίου καταφεύγουν περισσότερο στη μετανάστευση εργατικής δύναμης από άλλες, που θέλουν να ενισχύσουν την εθνική αγορά. Η ειδικότερη ατζέντα τους στήνεται με βάση την κατάσταση και τους πολιτικούς συσχετισμούς δύναμης.

Ένα άλλο σημείο τομής βρίσκεται ειδικότερα στον αναπαραγωγικό τομέα. Το γερμανικό σύστημα υγείας δεν μπορεί καν να συλληφθεί χωρίς το προσωπικό περίθαλψης εκατοντάδων ανθρώπων από την ανατολική Ευρώπη και την Ασία, που ζουν σε ιδιωτικά νοικοκυριά και προσφέρουν πλήρεις υπηρεσίες, εν μέρει μέσω ανεπίσημων, και άρα πολύ επισφαλών, σχέσεων εργασίας. Το γερμανικό κράτος, βέβαια, δεν έχει κανένα συμφέρον να εφαρμόσει περισσότερες εγγυήσεις και δομές, γιατί αυτό επιτρέπει μια αναπαραγωγή με χαμηλό κόστος στην οικογένεια και επιτρέπει, έτσι, στις κρατικές δομές να εξοικονομούν πολύ χρήμα και εργασία. Ο αναπαραγωγικός τομέας δεν χαρακτηρίζεται έντονα μόνο από τις γυναίκες, αλλά και από τις μετανάστες.

Συνέντευξη στην Selim Nadi,
Revue de Critique Communiste
Μετάφραση στα ελληνικά: ΤΠΤ

4η Διεθνής - Ανακοίνωση

Να πάρουμε πίσω το μέλλον μας: να αλλιάξουμε σύστημα, όχι κλίμα

Η εβδομάδα που ξεκίνησε την Παρασκευή 20 Σεπτεμβρίου είναι ιστορικής σημασίας: πάνω από 5.000 κινητοποιήσεις σε περισσότερες από 156 χώρες και περισσότερους από 4 εκατομμύρια διαδηλωτές. Εκατοντάδες χιλιάδες νέοι είχαν ήδη συμμετάσχει σε “απεργίες για το κλίμα”, τόσο σε σχολεία όσο και σε πανεπιστήμια, επί αρκετούς μήνες και είναι και πάλι μαζί παρόντες και αυτή την εβδομάδα, εν πολλοίς απαντώντας στο κάλεσμα της Γκρέτα Θάνμπεργκ. Υπάρχει μια ολόκληρη νέα γενιά που ξεσηκώνεται σε όλη τις ηπείρους για να προειδοποιήσει για την κλιματική καταστροφή που διεξάγεται τώρα.

Ο Ιούλιος του 2019 ήταν ο θερμότερος Ιούλιος που έχει ποτέ καταγραφεί. Εκατοντάδες χιλιάδες εκτάρια αναντικατάστατων δασών έγιναν καπνός στον Αμαζόνιο και πρωτόγνωρες δασικές πυρκαγιές έπληξαν τη Γροιλανδία, τη Σιβηρία και την Αλάσκα. Ο τυφώνας Ντόριαν στις Μπαχάμες, ο τυφώνας Φαξάι στην Ιαπωνία, οι βιβλικές βροχές στη νότιο Ισπανία, ..., ο κατάλογος είναι μακρύς που δείχνει τις δραματικές επιπτώσεις από την αύξηση του +1,1ο C που έχει ήδη καταγράψει η μέση θερμοκρασία της Γης κατά τον τελευταίο ενάμισι αιώνα.

Οι +2ο C δεν αποτελούν καθόλου ασφαλή όριο: είναι απολύτως επιτακτικό να παραμείνουμε κάτω από τους +1,5ο C μας είπαν οι ειδικοί, ως πραγματογνωμοσύνη της συμφωνίας του Παρισιού, κάτω από την πίεση της κινητοποίησης για το κλίμα και των πρώτων χωρών που πλήττονται από την άνοδο του επιπέδου της θάλασσας. Αλλά, από το 2015, τα αέρια θερμοκηπίου συνέχισαν να αυξάνουν, οδηγώντας αμέσως σε νέες καταστροφικές προγνώσεις για αύξηση +7ο C.

Η Συνάντηση Κορυφής του ΟΗΕ για το κλίμα διεξάγεται την εβδομάδα αυτήν στη Νέα Υόρκη. Παρόλο που οι χώρες δεν έχουν καθόλου εκπληρώσει τις πολύ ανεπαρκείς “δεσμεύσεις” τους πριν από τέσσερα χρόνια, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ τους ζητάει “σχέδια για να πετύχουν ουδετερότητα άνθρακα ως το 2050”, “τρόπους για να καταπολεμηθούν οι επιδοτήσεις των ορυκτών καυσίμων”, “φορολόγηση άνθρακα” και “προγραμματισμό για να σταματήσουν τα νέα εργοστάσια καύσης άνθρακα μετά το 2020”. Όμως, ήδη ξέρουμε ότι τίποτα δε θα βγει από αυτή τη νιοστή συνάντηση κορυφής: ο καπιταλισμός θα συνεχίσει τα κλιματικά του εγκλήματα.

Για να μην αλλιάξει το κλίμα, πρέπει να αλλιάξουμε σύστημα. Η ελπίδα μας βρίσκεται σε αυτό που έχει αλλιάξει, δηλαδή στην παγκόσμια κινητοποίηση από τους νέους ανθρώπους. Καλούμε επειγόντως τις δυνάμεις του εργατικού κινήματος, των γυναικείων κινημάτων, των κινημάτων ΛΟΑΤΚΙ, των ιθαγενών λαών σε όλο τον κόσμο που σφαγιάζονται από τον αδηφάγο καπιταλισμό, των διεθνών αντιρατσιστικών και αντιξενοφοβικών κινημάτων, όλοι μαζί να συγκλίνουν σε έναν θεμελιακό αγώνα για έναν πιθανήτη που να είναι βιώσιμος για όλους.

Απεργίες και πορείες για το κλίμα θα γίνουν και πάλι στα τέλη της εβδομάδας, στις 27 και 28 Σεπτεμβρίου. Να τις ενισχύσουμε, να οικοδομήσουμε μαζί ένα διεθνές, μαζικό, ριζοσπαστικό κίνημα για την κοινωνική και την κλιματική δικαιοσύνη.

Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς
26 Σεπτεμβρίου 2019

[Μετάφραση στα ελληνικά: ΤΠΤ]

<https://tpt4.org/?p=3876>

4η Διεθνής

Για τον οικοσολιαλισμό

Η καπιταλιστική καταστροφή του περιβάλλοντος και η οικοσολιαλιστική εναλλακτική

Η οικολογική κρίση, ιδιαίτερα η κλιματική αλλαγή, επιταχύνεται επικίνδυνα: οι ειδικοί λένε ότι δεν υπάρχουν πλέον παρά λίγα χρόνια για να αντιμετωπιστεί. Και απαιτεί ριζικές λύσεις, που δεν μπορεί να τις δώσει η αδηφαγία του κεφαλαίου.

Όμως, ταυτόχρονα, κινήματα σε όλο τον κόσμο θέτουν μια άλλη προοπτική, αμφισβητώντας τη λογική του κεφαλαίου. Είτε ειδικά επικεντρωμένα στην κλιματική αλλαγή ή και στα ζητήματα του περιβάλλοντος, είτε ξεκινώντας από τις επιπτώσεις της οικολογικής κρίσης ή της καπιταλιστικής διαχείρισής της, όπως το μεταναστευτικό, τα τρόφιμα, η ενέργεια, κλπ.

Το βιβλίο «Για τον οικοσολιαλισμό. Η καπιταλιστική καταστροφή του περιβάλλοντος και η οικοσολιαλιστική εναλλακτική» συμπυκνώνει τα πορίσματα μιας ολόκληρης συζήτησης, από οργανώσεις και κινήματα από όλες τις ηπείρους. Έχει γραφεί από την Επιτροπή Οικολογίας της 4ης Διεθνούς, φιλοδοξώντας να τεκμηριώσει καλύτερα τις προγραμματικές κατευθύνσεις στα επείγοντα ζητήματα που μας τίθενται, όπως διατυπώθηκαν από τα κείμενα του τελευταίου παγκόσμιου συνεδρίου της 4ης Διεθνούς.

Εδώ δημοσιεύουμε τον πρόλογο που έγραψε για την ελληνική έκδοση ο σύντροφος Μικαέλ Λεβύ, που είναι μέλος της Επιτροπής, καθώς και τα αναλυτικά περιεχόμενα.

ΤΠΤ

Πρόλογος στην ελληνική έκδοση του κειμένου της 4ης Διεθνούς «Η καπιταλιστική καταστροφή του περιβάλλοντος και η οικοσολιαλιστική εναλλακτική » του Michael Löwy

Πάνε ήδη μερικές δεκαετίες που η 4η Διεθνής υιοθέτησε τον οικοσολιαλισμό, πεπεισμένη για την αναγκαιότητα να επικαιροποιηθεί η μαρξιστική επαναστατική μας κληρονομιά, για να αντιμετωπίσουμε τις νέες προκλήσεις, μεταξύ των οποίων η οικολογική κρίση, που κατέχει όλο και πιο σημαντική θέση.

Το νέο αυτό ντοκουμέντο, που συντάχθηκε από την Επιτροπή Οικολογίας της 4ης Διεθνούς, εγγράφεται έτσι σε μια διαδικασία σκέψης και δράσης που ξεκίνησε ήδη από τον προηγούμενο αιώνα. Και ο στόχος του είναι όχι μόνο να εξοπλίσει πολιτικά και διανοητικά τα δικά μας μέλη, αλλά και να συμβάλει στη συζήτηση με την παγκόσμια οικολογική αριστερά. Δεν διατεινόμαστε ότι κατέχουμε το μονοπώλιο της αλήθειας, αλλά η ανάληψή μας, που θεμελιώνεται στην εμπειρία των κοινωνικο-οικολογικών αγώνων, προσφέρει μια μαρξιστική, ριζοσπαστική και αντικαπιταλιστική προοπτική που θα

μπορού-
σε αναμφίβολα να
είναι χρήσιμη σε όλους όσους, όλο
και περισσότερους σε όλες τις ηπείρους, καλούν «Να
αλλάξουμε σύστημα, όχι κλίμα!».

Οι εκθέσεις των ειδικών της IPCC που δημοσιεύτηκαν μετά τη συγγραφή του ντοκουμέντου αυτού επιβεβαιώνουν τις προγνώσεις μας: η συνέχιση του καπιταλιστικού business as usual μας οδηγεί σε καταστροφή πρωτόγνωρη για την ιστορία της ανθρωπότητας.

Και την ίδια ώρα, τί κάνουν οι κυβερνώντες μας; Με-
ρικοί, κλιματο-αρνητιστές, φτάνουν να κοροεύονται πως περιφρονούν την οικολογία και διεξάγουν βάν-
ναυσες και καταστροφικές πολιτικές υπηρετώντας την
ορυκτή ολιγαρχία -τους βασιλιάδες του άνθρακα και
του πετρελαίου- όπως ο Ντόναλντ Τράμπ ή την αρπα-
κτική αγροτοβιομηχανία (σόγια, κτηνοτροφία) όπως ο
Ζαΐρ Μπολσονάρο. Άλλοι, όπως οι κυβερνώντες της
Ευρώπης, του Καναδά, κλπ., κάνουν μεγαλειώδεις
δηλώσεις για την ανάγκη να αποφευχθεί η κλιματική
αλλαγή, αλλά δεν παίρνουν κανένα πραγματικό μέτρο
για να περιορίσουν τις εκπομπές, έχοντας για μόνη
προτεραιότητα την αύξηση του ΑΕΠ και των ελεύθε-
ρων συναλλαγών διεθνώς. Και στις δύο περιπτώσεις,
είναι το κεφάλαιο, και ιδιαίτερα οι χρηματοπιστωτικές
αγορές, που υπαγορεύουν τους κανόνες.

Η ελπίδα για το μέλλον βρίσκεται στην πλευρά των
κοινωνικο-οικολογικών αγώνων, για τους οποίους
ακριβώς γίνεται πολύς λόγος στο ντοκουμέντο. Από
τότε που συγγράφτηκε, είδαμε πολλές νέες σημαντι-
κές κινητοποιήσεις:

- Στη Γαλλία, σύγκληση ανάμεσα στα κίτρινα και στα
πράσινα γιλέκα, ανάμεσα σε κοινωνική διαμαρτυ-
ρία και σε οικολογική διαμαρτυρία.
- Στις ΗΠΑ, η συζήτηση για ένα Πράσινο Νιου Ντιλ,
πρόταση που προήλθε από τις γραμμές του DSA
(Δημοκρατικοί Σοσιαλιστές της Αμερικής) κερδίζει
τη συμπάθεια πηλατών στρωμάτων του πηλου-
σμού.

- Στη Βραζιλία, είναι η κινητοποίηση των ιθαγενικών
κοινοτήτων του Αμαζονίου, για να σωθούν τα δάση
τους από τα οικοκτόνα σχέδια του Μπολσονάρου.

- Και, κυρίως, σχεδόν παντού στον κόσμο, η εντυπω-
σιακή κινητοποίηση της νεολαίας, με το κάλεσμα
της Greta Thunberg, κατά των υπεύθυνων για την
κλιματική αλλαγή.

Είμαστε πεπεισμένοι, περισσότερο από ποτέ, ότι μια
αληθινή λύση για την οικολογική κρίση, που να είναι
σε θέση να σώσει την ανθρωπότητα από τις δραματι-
κές επιπτώσεις μιας ανεπίστρεπτης κλιματικής αλλα-
γής, δεν είναι εφικτή μέσα στα όρια του καπιταλισμού
-ενός συστήματος που δεν μπορεί να υπάρχει χωρίς
απεριόριστη “επέκταση” και συσσώρευση (του κεφα-
λαίου και του κέρδους).

Αλλά επίσης ξέρουμε ότι η ριζοσπαστική αντικαπι-
ταλιστική εναλλακτική που προτείνουμε, ο οικοσολια-
σμός, δεν θα μπορέσει να επιτευχθεί παρά μόνο μέσα
από συγκεκριμένους αγώνες, εδώ και τώρα, ενάντια
στην αντι-οικολογική Σιδερένια Φτέρνα του κεφαλαίου.

Για αυτόν ακριβώς το λόγο και εμείς, οικοσολιαστές,
συμμετέχουμε σε όλους τους αγώνες, ακόμα και τοπι-
κούς και “μικρούς”, που προσπαθούν να αντισταθούν
στην καταστροφική αδηφαγία του συστήματος.

Ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός, ένας άλλος πολι-
τισμός που να βασίζεται στις αξίες της αλληλεγγύης,
της ελευθερίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και του
σεβασμού της Μητέρας-Γης μας.

Michael Löwy

Αύγουστος 2019

Περιεχόμενα:

Michael Löwy: Πρόλογος στην ελληνική έκδοση

Εισαγωγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η οικολογική καταστροφή επιταχύνεται

1. Σχεδόν όλοι οι δείκτες είναι στο κόκκινο
2. Τα σημεία μη επιστροφής έχουν ήδη ξεπεραστεί
3. Κλιματική αλλαγή - ο μεγάλος κίνδυνος
4. Ανυπολόγιστες οι επιπτώσεις μετά τον +1,5ο C
5. Για ριζική μείωση των εκπομπών
6. Οι απώλειες της βιοποικιλότητας απειλούν με
κατάρρευση
7. Οι ωκεανοί κινδυνεύουν από ασφυξία
8. Αποσταθεροποίηση των κύκλων αζώτου και φω-
σφόρου
9. Έλλειψη γλυκού νερού
10. Υποτιμημένες και όχι υπερτιμημένες απειλές
11. Ένας μεγάλος ενισχυτής της κοινωνικής κρίσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Οικολογική κρίση, κρίση του καπιταλι- σμού

1. Μια συστημική κρίση του καπιταλισμού
2. Η ώρα της αλήθειας για την “καταστροφική πρόο-
δο”
3. Η απάτη του “πράσινου καπιταλισμού”
4. Ανανεώσιμες, πυρηνικές και νέες “τεχνολογίες”
5. Λαϊκισμός, εθνικισμός, κλιματο-αρνητισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η οικοσολιαλιστική εναλλακτική

1. Καθυστέρηση της οικοσολιαλιστικής εναλλακτικής
2. Μισθωτή εργασία, αλληλεγγύη και οικοσολιασμός
3. Αγώνες γυναικών και οικοσολιασμός
4. Αγροτικό ζήτημα και οικοσολιασμός
5. Ιθαγενείς, “εϋ ζειν” και οικοσολιασμός
6. Αυτοδιαχείριση, έλεγχος και πολιτική διέξοδος
7. Τεχνολογίες, αυτοδιαχείριση και αποκέντρωση
8. Περιβαλλοντική στράτευση των επιστημόνων
9. Αυτοοργάνωση των πληττόμενων πληθυσμών
10. Οικοσολιασμός και διεθνισμός
11. Η κατάσταση του κινήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Συζητήσεις, διευκρινίσεις, ανοιχτά ζητήματα

1. Ιδεολογική μάχη και κοινωνική επανάσταση
2. Απολογισμός του “υπαρκτού σοσιαλισμού”
3. Η οικολογία του Μαρξ, ατελής έμπνευση
4. Αποανάπτυξη και οικοσολιασμός

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ. Οικοσολιασμός και επανάσταση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [κείμενα απεικόνισης κυρίως κειμένου]

1. Πώς να μετριάσει η κρισιμότητα της κλιματικής
αλλαγής
2. Η άνοδος του επιπέδου των ωκεανών υποτιμάται
3. Ένας τόνος πλαστικών για πέντε τόνους ψαριών
4. Ο κόσμος θέλει νερό από τη βρύση
5. Αναγκαστικές κλιματικές μεταναστεύσεις
6. Γερμανία: Η αλήθεια της ενεργειακής μετάβασης
7. Ανανεώσιμες που ενισχύουν τις στερήσεις των
ντόπιων
8. BECCS και γεωμηχανική: Οι μαθητευόμενοι μάγοι
9. Αμαζονία, ιθαγενείς και οικοδόγοι στο στόχαστρο
10. Δύο απόψεις για τη φορολόγηση του άνθρακα
11. Η μεγάλη συνεισφορά του οικοφεμινισμού
12. Η Via Campesina - κλειδί των αγώνων
13. Οι αντικαπιταλιστικοί αγώνες των ιθαγενών λαών
14. Για να κερδίσουμε, τους χρειαζόμαστε όλους
15. Μιντανάο: Εναλλακτικές στον αγροτοπαραγωγι-
σμό
16. Καταστροφές του σταλινισμού: Η λίμνη Αράλ

WHEN THE RICH ROB
THE POOR, IT'S
CALLED BUSINESS.
WHEN THE POOR FIGHT
BACK, IT'S CALLED
VIOLENCE

TWO WORKERS
ONE FIGHT

